

FINANCIAL
INTELLIGENCE
UNIT OF ARUBA

Jaarverslagen 2017-2020

Meldpunt Ongebruikelijke Transacties
Financial Intelligence Unit of Aruba

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

1.	Realisatie beleidsdoelstellingen 2017-2020	9
1.1	Wettelijke taak versus de begroting	9
1.2	Analyse	10
1.3	Onderzoek	11
1.4	Feedback	12
1.5	Voorlichting	13
1.6	Meldgedrag	16
1.7	Nationale samenwerking	17
1.8	Koninkrijksamenwerking	19
1.9	Internationale samenwerking	20
1.10	Personeelsbeleid	21
1.11	Organisatieontwikkeling	23
2.	AML/CFT-ontwikkelingen	25
2.1	Ontwikkelingen bij het Meldpunt	25
2.2	Nationale ontwikkelingen	26
2.3	Internationale ontwikkelingen	29
3.	Kengetallen	32
3.1	Totaalcijfers	32
3.2	Doormeldingen	33
3.3	Meldingen in- en uitvoer contant geld	34
3.4	Nationale gegevensuitwisseling	34
3.5	Internationale gegevensuitwisseling	35
4.	Praktijkvoorbeelden en typologieën	37
	Casus 1: 'Easy come, easy go!'	37
	Casus 2: 'All-in the family'	38
	Casus 3: 'Kortsluiting' in het financiële circuit!'	39
	Casus 4: 'Tegen 'ELF' ogen dobbelen'	41
	Casus 5: 'Veel handen maken licht werk'	42
	Casus 6: 'Dromen zijn bedrog'	43
5.	Beleidsdoelstellingen 2021	45

Voorwoord

Voor u ligt een bundel van jaarverslagen over de kalenderjaren 2017 tot en met 2020. Door verschillende omstandigheden is niet gelukt om elk jaar een verslag uit te brengen, reden waarom voor de inhaalslag van deze achterstand een bundelvorm is gekozen. Bij de publicatie van deze bundel vierde het Meldpunt Ongebruikelijke Transactie (Meldpunt/MOT) haar 25-jarige bestaan. Het Meldpunt werd op 1 maart 1996 middels de Landsverordening MOT (AB 1995 no.85) opgericht en de Staten van Aruba heeft in augustus 2021 ingestemd met een wetswijziging die onder meer inhoudt dat de organisatie voortaan Financial Intelligence Unit of Aruba (FIU-Aruba) zal heten. Deze naamsverandering is voornamelijk bedoeld voor de herkenning op het internationale platform, waar het Meldpunt bijzonder actief is en met de jaren een goede reputatie heeft opgebouwd.

Wat ons in de afgelopen 25 jaar is opgevallen, is dat bij elke wetswijziging de reikwijdte van de wet is verruimd. Aan de ene kant onderschrijft dit de essentie en het bestaansrecht van het Meldpunt binnen de nationale AML/CFT-keten, maar aan de andere is het voor het Meldpunt een voortdurende uitdaging om haar formatiesterkte en begroting op evenredige wijze te laten groeien. Toch kijken alle collega's met tevredenheid terug op de afgelopen 25 jaar, omdat de organisatie zich hierdoor niet heeft laten belemmeren. Niettemin, zal het Meldpunt in de komende periode op standvastige wijze voor additionele investering in haar bedrijfsvoering blijven pleiten.

Ik heb het genoegen om ruim 2,5 jaar op de stoel van het Hoofd van het Meldpunt te mogen zitten en ik ben trots op alle collega's die zich beslist met hart en ziel voor deze kleine organisatie hebben ingezet. Waar wij samen, als MOT-team, bijzonder trots op zijn, is onze proactieve houding en dat wij het aandurven om stevige discussies aan te gaan over onderwerpen die onze nationale AML/CFT-keten kunnen versterken. Zowel op nationaal als internationaal niveau vervult het Meldpunt een prominente rol om de coöperatie en coördinatie, zowel op strategisch als operationeel niveau, steeds te doen bevorderen. In de Egmont Group participeren wij actief en leveren waardevolle bijdragen in verschillende werkgroepen.

Een bijzonder woord van dank gaat naar de leden van de begeleidingscommissie die deze periode het Meldpunt en de minister belast met Financiën van advies hebben gediend. Ook bedank ik namens alle collega's de voormalige hoofden van het toenmalige Meldpunt die met veel energie en toewijding leiding hebben gegeven, namelijk mr. Amalin Flanegin (1996 - 2000), mr. Dick van den Ham (2005 - 2012) en drs. Lennaert Peek (2012 - 2017), Masha Danki!

Als Hoofd van het Meldpunt kan ik bevestigen dat hun harde werken beloond is met de gedegen kennis en ervaring van elke medewerker van het MOT-team. Ook een woord van dank aan de collega's die in de periode 2017-2019 voor deze functie hebben waargenomen.

Een woord van dank gaat ook naar de minister belast met Financiën, waaronder deze dienst ressorteert en die de Parlementaire verantwoordelijkheid draagt voor het Meldpunt. Ten slotte, hartelijk dank aan elk lid van het MOT-team voor hun commitment aan onze dienst, hun initiatiefrijke houding, hard werk en vooral de vaardigheid om elkaar altijd scherp te houden. Samen staan we sterk!

De taken en verantwoordelijkheden van een Financial Intelligence Unit, conform aanbeveling # 29 van de Financial Action Task Force, zijn relevanter dan ooit. Namens alle medewerkers van het Meldpunt wens ik u veel leesplezier.

drs. M.R. (Angelo) Brete
Hoofd van het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties
Oranjestad, 29 april 2022

Managementsamenvatting

Wettelijke taak versus begroting

Er is een structurele correctie noodzakelijk op de begroting van het Meldpunt. De huidige begroting is onvoldoende toereikend om op effectieve wijze uitvoering te geven aan de wettelijke taken van de dienst, zoals vastgelegd in artikel 20 van de Landsverordening voorkoming en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (LWTF). De laatste jaren zijn de taken en verantwoordelijkheden van het Meldpunt aanzienlijk verruimd maar daartegenover groeide de begroting niet altijd evenredig. Sinds de oprichting van de dienst, Meldpunt Ongebruikelijke Transacties in 1996, zijn door de internationale en lokale ontwikkelingen een verscheidenheid aan wetwijzigingen doorgevoerd, waardoor haar taken en verantwoordelijkheden zijn geëvolueerd. De internationale ontwikkelingen op gebied van witwaspraktijken, terrorisme en proliferatiefinanciering lopen schrikbarend snel en de impact op de bedrijfsvoering van het Meldpunt mag niet worden onderschat. Het aantal meldingen groeide van 2,223 in het jaar 1996 tot 39,548 in 2019. Daartegenover groeide het aantal formatieplaatsen van het Meldpunt de laatste 10 jaren minimaal.

De realiteit is dat, afgezien van het automatiseringstraject dat het Meldpunt heeft doorlopen, haar begroting op andere gebieden niet altijd evenredig met de verruiming van haar taken groeide. Om op effectieve en efficiënte wijze haar wettelijke taken op kwalitatief hoog niveau te kunnen blijven verrichten, behoeft deze omstandigheid nu aandacht. Indien het Meldpunt onvoldoende middelen ontvangt om aan haar wettelijke taken te kunnen voldoen, kan dit vergaande gevolgen hebben voor Aruba.

Analyse

Het aantal doormeldingsrapporten dat aan opsporingsdiensten en Openbaar Ministerie is verstrekt is na een kleine afname in 2018 met 35% toegenomen in 2019 en met 20% in 2020. Het aantal doormeldingen op eigen initiatief varieerde in de afgelopen periode, van 18 in 2017, 10 in het jaar 2018, 9 in 2019 en 21 in het jaar 2020. Het aantal meldingen van ongebruikelijke transacties die aan een doormeldingsrapport ten grondslag ligt kan variëren. Dit is afhankelijk van de complexiteit van een onderzoek dossier of de aan een melding eventueel gerelateerde bevestiging.

Onderzoek

Het Meldpunt heeft verschillende strategische onderzoeksprojecten gestart, waarvan 5 rapporten met de relevante autoriteiten zijn gedeeld. Thema's waarover rapporten zijn uitgebracht waren; risico's inzake terrorisme financiering, ondergrond bankieren, risico's in de casino en de trustsector en een aan de Covid-19 periode gerelateerde onderzoek.

Feedback

Het Meldpunt hecht waarde aan het informeren van dienstverleners hoe zij onder meer omgaat met de ontvangen meldingen. Feedback wordt op verschillende manieren gegeven en verkregen. Zo had het Meldpunt verschillende sessies en vergaderingen waarin informatie werd uitgewisseld op het gebied van analyse, onderzoek, kwaliteit van meldingen en wetgeving.

Voorlichting

In de afgelopen periode heeft het Meldpunt verschillende voorlichtingsactiviteiten georganiseerd, met name met de compliance officers van verschillende sectoren. Er werden verschillende bijeenkomsten gehouden waarin met de nodige diepgang over specifieke thema's werd overlegd. Additioneel op de reguliere bijeenkomsten, werd voornamelijk gefocust op de makelaars en notarissen.

Verder werden ook sessies opgezet ten behoeve van verschillende ketenpartners, zoals het Korps Politie Aruba en de Douane.

Meldgedrag

Het is een van de wettelijke taken van het Meldpunt om informatie over het meldgedrag van de dienstverleners aan de toezichthouder te verstrekken. Dit kan op verzoek en op eigen initiatief. In de afgelopen periode werden 49 meldgedragrapporten aan de CBA verstrekt. Vermeldenswaardig is het feit dat de grootste melders, de banken, jaarlijks een rapport over hun meldgedrag krijgen uitgereikt. In 2018 krijgen de casino's dit ook en sinds 2020 krijgen nu meerdere dienstverleners hun individuele meldgedragrapporten.

Nationale samenwerking

Het Meldpunt streeft continu naar het versterken en verdiepen van bestaande relaties met dienstverleners, opsporingsinstanties en de toezichthouder. Om dit te bewerkstelligen vinden er op regelmatige basis overleggen plaats waarbij de meest recente ontwikkelingen op het gebied van AML/CFT besproken worden. Bijzonder onder deze noemer is dat in 2017 een Integraal Afpakteam werd samengesteld, waar ook het Meldpunt in deel neemt. Het Afpakteam houdt zich bezig met de bestrijding van ondermijnende financiële criminaliteit en heeft als focus dat misdaad niet mag lonen.

Koninkrijksamenwerking

Binnen het Koninkrijk gaat de samenwerking voorspoedig. Regulier komen de analisten virtueel bij elkaar om informatie, typologieën, trends en risico's met elkaar te delen. Maandelijks wordt tevens een virtueel hoofdenoverleg gehouden. Verder komen twee keer per jaar de functionarissen van de meldpunten van de Landen en die van de toezichthouders bijeen, om onderwerpen te bespreken ter bevordering van de harmonisatie van de meldplicht binnen het Koninkrijk. Ook worden onderwerpen die elke jurisdictie raken en/of een risico vormen besproken.

Internationale samenwerking

Het Meldpunt blijft bewust investeren in het verkennen van nieuwe samenwerkingsmogelijkheden. Hierbij gaat het voornamelijk om de uitwisseling van gegevens. De reden hiervoor ligt in het feit dat in toenemende mate misdaad een internationaal karakter heeft. In dit kader neemt het Meldpunt deel aan internationale overleggen waardoor het continu op de hoogte blijft van de meest recente internationale ontwikkelingen op het gebied van AML/CFT om dit vervolgens op nationaal niveau uit te dragen en te implementeren. Functionarissen van het Meldpunt nemen regelmatig deel aan vergaderingen en cursussen aangeboden door onder meer, de Egmont Group, CFATF en de FATF. Ook doet het Meldpunt mee aan sessies die bijvoorbeeld de Amerikaanse State Department en de OECD voor de regio organiseert.

Personeelsbeleid

Het Meldpunt heeft sinds 1 juni 2019 een nieuwe Hoofd van Dienst. Verder wordt continu aandacht besteed aan de deskundigheidsbevordering van het personeelskorps, door onder meer te faciliteren dat medewerkers cursussen kunnen blijven volgen. Verder werd in 2019 en 2020 aandacht besteed aan de herbezinning van de missie, visie en kernwaarden van de organisatie.

Organisatieontwikkeling

Additioneel op het gevoerde personeelsbeleid, blijft het Meldpunt een kleine, maar flexibele organisatie. Om dit in stand te houden wordt voortdurend gebruik gemaakt van informatietechnologie en analysesoftware. Het Meldpunt wordt steeds een 'Data-driven organization' en hiertoe zijn strategische investeringen in de nabije toekomst een vereiste. De organisatie heeft sinds december 2019 een nieuw huisvesting die meer aansluit bij de vereiste veiligheidsvoorschriften.

AML/CFT-ontwikkelingen

In 2017 heeft het Hoofd van het Meldpunt op grond van artikel 2 van de Regeling Indicatoren Ongebruikelijke transacties de Nationale Sanctielijst aangewezen. In de periode 2017 tot en met 2020 werden verschillende voorschriften uitgebracht, ten aanzien van; het gebruik van het concept 'PEP' (Political Exposed Person), het uploaden van objecten onder transactiegegevens, het concept COVID-19 en een aantal voorschriften die direct gericht waren aan specifieke dienstverleners.

Verder heeft het Meldpunt een aantal 'alerts' gepubliceerd waarin specifieke geïdentificeerde risico's werden beschreven en waar elke dienstverlener rekening mee dient te houden bij het verrichten van hun compliance werkzaamheden.

Aruba heeft de afgelopen jaren actie ondernomen ter voorbereiding op de 'mutual evaluation' van de CFATF. Zo heeft het Meldpunt een gap-analyse gedaan tussen de relevante wet- en regelgeving ten opzichte van de FATF-aanbevelingen die het Meldpunt aangaan. Een resultaat hiervan is dat in 2018 een verzoek bij de minister belast met Financiën werd ingediend om de LWTF te herzien. Verder nam het Meldpunt samen met de CBA de trekkersrol om de tweede National Risk Assessment van Aruba te coördineren. Naast de coördinatie nam het Meldpunt actief deel aan dit assessment met ten minste een functionaris in elke werkgroep.

Vermeldenswaardig is ook de trekkersrol die het Meldpunt nam in het samenstellen van het 'Immediate Outcome' document ten behoeve van het Assessment Team van de CFATF die begin 2021 ingeleverd moest zijn.

Tijdens de COVID-19-pandemie was het Meldpunt niet als een essentiële dienst aangemerkt maar zorgde er wel voor dat ongebruikelijke transacties dagelijks werden gescreend zodat een klein crisisteam de urgente zaken kon afhandelen.

Op internationaal niveau waren er verschillende ontwikkelingen op gebied van AML/CFT. In dit verslag treft u een samenvatting van de meest belangrijkste veranderingen.

Kengetallen

In 2017 waren er in totaal 35,671 (+8%), in 2018 37,418 (+5%), in 2019 40,139 (+8%) en vanwege de COVID-19-pandemie waren er in 2020 26,833 (-34%) meldingen ontvangen.

Het aantal ontvangen meldingen van de [financiële dienstverleners](#) in 2017 vertoont een toename van circa 9% ten opzichte van 2016, van 2% in 2018, 7% in 2019 maar in het jaar 2020 een daling van 30%.

De meldingen van de niet-financiële dienstverleners zijn in 2017 toegenomen. Ten opzichte van 2016 is sprake van een stijging van

9%. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van de substantiële toename van het aantal meldingen ontvangen van de casino's. De ontvangen meldingen van de trustkantoren in dat jaar laten een daling zien van circa 68%. De reden hiertoe is dat in 2016 er sprake was van een inhaalslag en hierna het aantal meldingen is genormaliseerd. In het jaar 2018 hebben deze categorie dienstverleners 12% meer gemeld, in 2019 waren er 10% meer meldingen, maar eind 2020 is sprake van een daling in het aantal meldingen van 38%.

Het aantal meldingen van in- en uitvoer van contant geld kende ook een daling van circa 28% in 2017 en sindsdien een daling van 15% in 2018, van 11% in het jaar 2019 en een daling van 60% in 2020. De forse daling in 2020 heeft te maken met het feit dat het luchtverkeer van Aruba een aantal weken gesloten was in verband met de getroffen COVID-19- maatregelen door de Regering van Aruba.

In hoofdstuk 3 van dit verslag leest u meer over de ontwikkelingen van de kengetallen van het Meldpunt.

Praktijkvoorbeelden

In het laatste hoofdstuk van dit jaarverslagbundel zijn een aantal voorbeelden van onderzoeksdossiers beschreven om de lezer van dit rapport binnen een bepaald kader een voorproefje te geven van de type casussen die wij in de afgelopen periode in onderzoek hebben genomen.

01 Realisatie Beleidsdoelstellingen 2017-2020

1. Realisatie beleidsdoelstellingen 2017-2020

Het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties dient vanuit haar wettelijke verantwoordelijkheid een wezenlijke bijdrage te leveren aan het waarborgen van de integriteit van de (inter)nationale financiële sector, aan het vertrouwen van het publiek in de ondernemingen en instellingen die de financiële dienstverlening verzorgen en aan de (inter)nationale veiligheid.

Met het oog op bovenstaande verantwoordelijkheid is het Meldpunt belast met diverse taken. Deze komen voort uit de aanbevelingen van de Financial Action Task Force (FATF), die ook op nationaal niveau verankerd zijn. De taken van het Meldpunt zijn wettelijk vastgelegd in artikel 20 van de Landsverordening voorkoming en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (LWTF).

Op basis van de wettelijke taken van het Meldpunt worden jaarlijks de beleidsdoelstellingen vastgesteld. Deze beleidsdoelstellingen worden onder andere bepaald door middel van thema's die het Meldpunt jaarlijks vaststelt. Bij het bepalen van deze thema's houdt het Meldpunt rekening met zowel nationale als internationale ontwikkelingen op het gebied van AML/CFT die relevant zijn voor het Meldpunt.

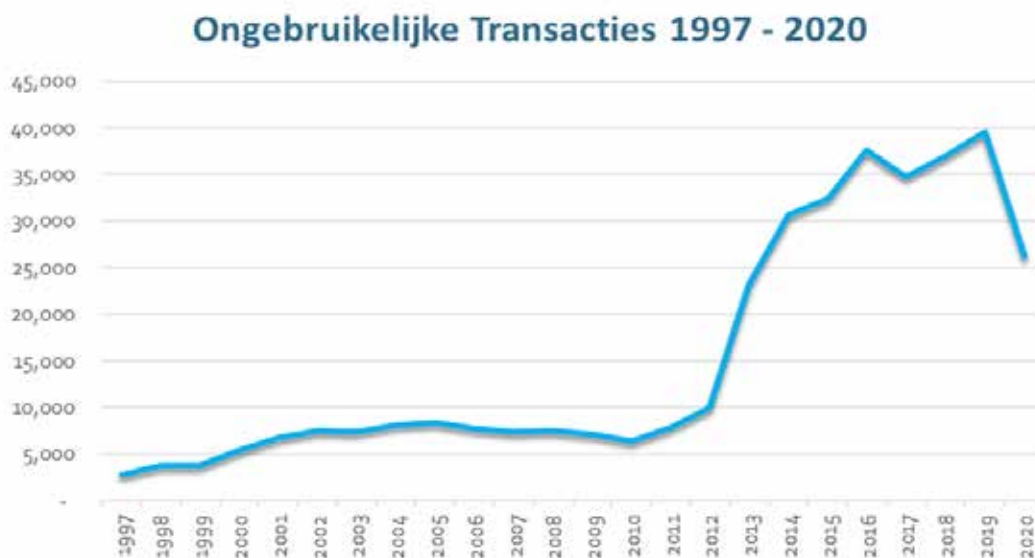
Voor het jaar 2017 introduceerde het Meldpunt 'corruptie en fraude' als thema. De thema's in de jaren 2018 en 2019 was het nationaal risico assessment, de voorbereiding op de 'mutual evaluation' van Aruba door de Caribbean Financial Action Task Force (CFATF) en de aanpassing van de AML/CFT-wetgeving. In 2020 lag de nadruk op de interne organisatie en opnieuw op 'corruptie'.

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de beleidsdoelstellingen die het Meldpunt heeft gerealiseerd in de jaren 2017 tot en met 2020.

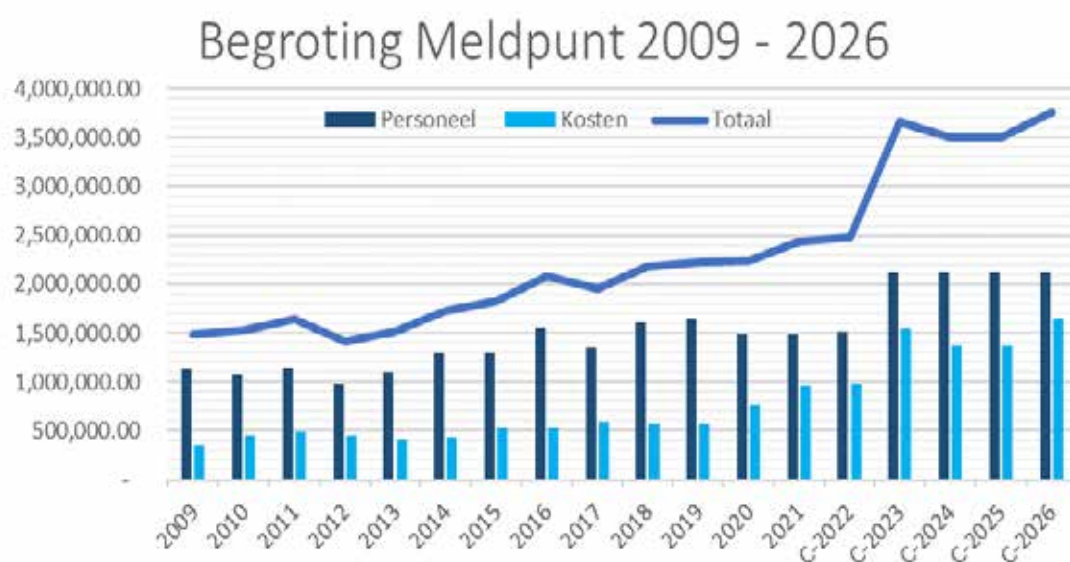
1.1 Wettelijke taak versus de begroting

Gedurende de laatste jaren zijn de taken en verantwoordelijkheden van het MOT aanzienlijk verruimd maar daartegenover groeide de begroting niet altijd evenredig. Sinds de oprichting van de dienst Meldpunt Ongebruikelijke Transacties in 1996 zijn door de internationale en lokale ontwikkelingen een verscheidenheid aan wetswijzigingen doorgevoerd, waardoor haar taken en verantwoordelijkheden zijn geëvolueerd. De internationale ontwikkelingen op gebied van witwaspraktijken, terrorisme en proliferatiefinanciering lopen schrikbarend snel. Hierdoor worden de eisen en richtlijnen van onder meer de FATF ook steeds strenger en complexer. De impact op deze dienst mag niet worden onderschat.

Onderstaande grafiek laat de groei van het aantal ongebruikelijke transacties die deze dienst heeft ontvangen vanaf 1996 tot en met 2020 zien. De forse toename van de meldingen na het jaar 2010 heeft voornamelijk te maken met de doorgevoerde wetswijzigingen, waardoor, onder andere, meer instanties meldplichtig werden en door een aanpassing van de indicatorenlijst. De forse daling in 2020 heeft te maken met de 'shelter-in-place' maatregel tijdens de COVID-19-pandemie.

In het verleden was het mogelijk om beroep te doen op de middelen die in de 'Fondo di Desaroyo Aruba' (FDA) waren gestort. Hiermee werd onder meer de benodigde ICT-projecten gefinancierd om operationele processen te automatiseren (in plaats van uitbreiding van het aantal formatieplaatsen). Het aantal formatieplaatsen van het MOT groeide de laatste 10 jaren minimaal. De realiteit is echter, dat afgezien van het automatiseringstraject dat het MOT heeft doorlopen, haar begroting op andere gebieden niet altijd evenredig met de verruiming van haar taken groeide. Om op effectieve en efficiënte wijze haar wettelijke taken op kwalitatief hoog niveau te kunnen blijven verrichten, heeft deze omstandigheid nu aandacht. Onderstaande grafiek is een weergave van de ontwikkeling van de aan het MOT toegewezen begroting over de periode 2009 tot en met 2021. De bedragen die vanaf het jaar 2022 in onderstaande grafiek zijn opgenomen, betreffen de wenselijkheidsbegroting van het tot en met 2026.

Indien het Meldpunt onvoldoende middelen ontvangt om aan haar wettelijke taken te kunnen voldoen, taken die grotendeels gebaseerd zijn op de vigerende internationale richtlijnen, kan dit vergaande gevolgen hebben voor Aruba.

1.2 Analyse

Doormeldingen worden geïnitieerd naar aanleiding van meldingen die geïdentificeerd en geselecteerd zijn op basis van een risico gebaseerde aanpak, aangevuld met de expertise en ervaring van de medewerkers van het Meldpunt. Een doormelding is gebaseerd op verkregen gegevens die met bevindingen door verrichte analyse, verrijkt wordt tot inlichtingen. Een doormelding kan meldingen van verschillende dienstverleners bevatten, maar bevat ook informatie uit open en gesloten bronnen. Het is mogelijk dat bij een doormelding, tientallen tot zelfs honderd of meer onderliggende meldingen betrokken waren.

Gelet op de internationale ontwikkelingen met betrekking tot terreurdaden, wordt bij het Meldpunt de hoogste prioriteit gegeven aan terrorismefinanciering. Transacties gemeld door dienstverleners op basis van de subjectieve indicator 130202 'Een transactie waarbij aanleiding is om te veronderstellen dat deze verband kan houden met terrorismefinanciering', worden met prioriteit behandeld en geanalyseerd.

In de voorgaande jaren heeft het Meldpunt veel aandacht besteed aan het verhogen van het aantal doormeldingen (verstrekken van inlichtingen aan politie en justitie of aan buitenlandse FIUs) op eigen initiatief. Het Meldpunt streeft continu naar de verhoging van de effectiviteit van de financiële inlichtingen en het verstrekken van relevante (volledige, correcte en tijdige) inlichtingen aan de competente ketenpartners en buitenlandse FIUs.

In 2018 is besloten om betere aansluiting te zoeken met de behoeften van het Openbaar Ministerie en de opsporingsdiensten. Een nauwere samenwerking met politie en justitie in een vroeg stadium is een manier om de effectiviteit van het verstrekken en het gebruik van financiële inlichtingen te verhogen. Ook wordt er meer nadruk gelegd op het geven van nadere toelichting over de verstrekte doormeldingsrapporten. Het Meldpunt legt met name de nadruk op het aantonen van het belang en gebruik van de verstrekte financiële inlichtingen.

Het aantal doormeldingsrapporten dat in 2017 aan opsporingsdiensten, het Openbaar Ministerie (OM) en buitenlandse FIUs is verstrekt, is met 4 toegenomen ten opzichte van 2016. Het aantal doormeldingen voor het jaar 2017 bedraagt 30, waarvan 18 verstrekt op eigen initiatief. Onder de 30 doormeldingsrapporten lagen er 375 meldingen, waarvan de meeste door de commerciële banken (125) en de geldtransactie bedrijven (106) waren aangeleverd. In dat jaar werden ook 98 meldingen in- en uitvoer contact geld van de Douane onder de loep genomen. De overige gebruikte meldingen waren verdeeld onder de overige dienstverleners.

In 2018 heeft het Meldpunt 26 doormeldingen verstrekt aan het OM en opsporingsdiensten, waarvan 10 op eigen initiatief. Dit is een daling van 4 doormeldingen ten opzichte van 2017. Onder de 26 doormeldingsrapporten lagen er 303 ontvangen meldingen van voornamelijk de commerciële banken (123) en geldtransactie bedrijven (129). Ook in dit jaar heeft het Meldpunt verband kunnen leggen met een aantal meldingen ontvangen van de Douane (31).

Vervolgens is het aantal doormeldingen in 2019 gestegen naar 35, waarvan 9 rapporten op eigen initiatief. Onder deze 35 doormeldingsrapporten lagen 189 meldingen ten grondslag, waarvan 40 ontvangen van commerciële banken, 69 van geldtransactie bedrijven, 53 van casino's en 11 meldingen ontvangen van notarissen. In 2020 heeft het aantal doormeldingen van het Meldpunt een top bereikt met een totaal van 42 doormeldingen, een stijging van 7 doormeldingen ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit is het hoogste aantal doormeldingen in een jaar door het Meldpunt in een decennium. Deze toename is onder meer veroorzaakt door de capaciteitsuitbreiding bij een aantal opsporing partners, waardoor er veel meer bevestigingen werden ontvangen en door het Meldpunt werden afgehandeld. Onder deze 42 doormeldingsrapporten lagen 178 meldingen ten grondslag, waarvan 56 van de geldtransactie bedrijven, 55 van de commerciële banken, 31 meldingen van notarissen en 26 meldingen van in- en uitvoer contant geld, ontvangen van de Douane. Verder waren van het aantal doormeldingsrapporten 21 op eigen initiatief verstrekt.

Het aantal meldingen van ongebruikelijke transacties die aan een doormeldingsrapport ten grondslag ligt, kan variëren. Dit is afhankelijk van de complexiteit van een onderzoek dossier, maar ook aan het aantal bevestigingen die eventueel aan een melding is gerelateerd. Vermeldenswaardig is ook dat ontvangen meldingen van ongebruikelijke transacties tevens voor strategische onderzoeken worden gebruikt om trends, risico's en typologieën te identificeren.

1.3 Onderzoek

Het Meldpunt heeft als wettelijke taak 'onderzoek te verrichten naar ontwikkelingen op het gebied van witwassen en terrorismefinanciering en naar de verbetering van de methoden om witwassen en terrorismefinanciering te voorkomen en te bestrijden' (Artikel 20, eerste lid, aanhef en onder sub d van de LWTF).

Dit doet zij onder meer door het produceren van statistische informatie. Deze informatie wordt enerzijds gebruikt voor het verkrijgen en verschaffen van inzicht in relevante ontwikkelingen (strategisch onderzoek). Anderzijds wordt de informatie gebruikt ter ondersteuning van operationele en/of tactische analyses. Op verzoek van (keten) partners verstrekt het Meldpunt gegevens over (nieuwe) risico's, trends, fenomenen en typologieën.

Maar ook op eigen initiatief worden gegevens verstrekt wanneer het Meldpunt van mening is dat deze relevant zijn voor de betreffende organisatie (signaleringsfunctie). Hieronder volgt een kort overzicht van de belangrijkste strategische onderzoeken die het Meldpunt in de periode 2017 tot en met 2020 heeft verricht.

Typologie report TF in Aruba 2008-2016 (2017)

Het Meldpunt heeft strategisch onderzoek verricht naar terrorisme financiering op Aruba. Het typologierapport wat naar aanleiding van dit onderzoek is verspreid onder specifieke dienstverleners en ketenpartners, gaat in op de TF-typologieën die specifiek betrekking hebben op Aruba. Dit rapport is eveneens gepresenteerd aan de VDA en de leden van het Financieel Partners Overleg.

Typologierapport: 'Cloudy with a chance of cash' (2017)

In 2017 heeft het Meldpunt een strategisch rapport opgesteld waarin de risico's die geconstateerd zijn bij de commerciële banken zijn verwerkt in het rapport: 'Cloudy with a chance of cash'.

Het rapport is gebaseerd op deskresearch en de bevindingen die zijn opgedaan tijdens onderzoeken en gesprekken met de compliance- en reporting officers van de banken. Het doel van het onderzoek was om de mogelijke risico's van witwassen en terrorismefinanciering te identificeren waaraan de banken als financiële dienstverleners zijn blootgesteld. Ook worden in dit rapport voorstellen gedaan om deze risico's te mitigeren.

Het rapport is aangeboden aan alle relevante ketenpartners, inclusief de Minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur, en de VDA. De resultaten van het rapport zijn verder in presentatievorm aangeboden aan de FIUs van het Koninkrijk, de leden van het Financieel Partners Overleg, de CBA, de compliance officers van de banken en de GTB's tijdens de CO-overleggen. Ten slotte is het rapport gebruikt tijdens de uitvoering van de nationale risicoanalyse van Aruba in 2018.

Het strategisch rapport Casino's (2018)

In dit strategisch rapport is specifiek aandacht besteed aan de casino sector. De statistieken voor de jaren 2016 tot en met het eerste kwartaal van 2018 zijn hiervoor geanalyseerd. Ook wordt in dit rapport toegelicht waarom de casino's gezien worden als een hoog risico voor witwassen en worden de belangrijkste kenmerken (red-flags) genoemd om witwassen via casino's te herkennen. Ook worden er aanbevelingen gegeven om de effectiviteit hierin te verbeteren. Dit rapport is gepresenteerd aan de medewerkers van het Meldpunt, de compliance officers van de casino's, de CBA en aan de leden van het Financieel Partners Overleg.

Strategisch rapport: 'Having Trust Issues?' (2019)

Het rapport 'Having Trust Issues?' behandelt de risico's en de belangrijkste kenmerken (red-flags) voor het herkennen van witwassen via de trust sector. Daarnaast wordt het sanctieregime toegelicht en worden aanbevelingen gegeven die de sector in staat stelt om ongebruikelijke transacties beter te herkennen. Het doel hiervan is om de effectiviteit van het herkennen van ongebruikelijke transacties door de sector te verhogen.

Dit rapport is gepresenteerd aan alle compliance officers van de trust sector en medewerkers van het Meldpunt.

Fenomeen: 'COVID-19 ML misdrijf' (2020)

Als gevolg van de COVID-19 pandemie is in 2020 een strategische analyse naar het COVID-19 ML-misdrijf uitgevoerd. Hiervoor analyse verricht naar de meldingen die het Meldpunt heeft ontvangen die mogelijk COVID-19 gerelateerd zijn. Op basis van dit onderzoek zijn verschillende red-flags vastgesteld die mogelijk een indicatie geven dat er sprake kan zijn van witwassen of terrorisme financiering en waarbij misbruik wordt gemaakt van de COVID-19 situatie en de geldende maatregelen.

De resultaten van dit onderzoek zijn in presentatievorm aangeboden aan de collega's intern, de relevante ketenpartners, buitenlandse FIUs en aan de compliance officers van verschillende dienstverlenersgroepen tijdens de co-overleggen.

1.4 Feedback

Het Meldpunt hecht waarde aan het informeren van dienstverleners dat meldingen zijn doorgemeld aan Politie en Justitie. Feedback is van belang voor de dienstverleners, omdat een dergelijke terugkoppeling hen in staat stelt om een beter inzicht te verkrijgen in risicovolle cliënten en waar het Meldpunt op let bij het verwerken van een melding. Het uiteindelijke doel hiervan is dat dienstverleners met behulp van deze feedback de kwaliteit van hun meldingen kunnen verbeteren.

Er wordt op verschillende wijzen feedback gegeven aan dienstverleners, namelijk:

- Algemene feedback, waaronder presentaties tijdens informatiesessies aan dienstverleners, waarbij de informatie wordt geanonimiseerd, en tijdens CO-overleggen met specifieke dienstverlenersgroepen, en;
- Individuele feedback, zoals afdoeningsberichten, waarin wordt aangegeven dat bepaalde meldingen zijn verstrekt aan politie en justitie, en vis-a-vis besprekingen met een dienstverlener over specifieke situaties.

Ook ontvangt het Meldpunt verschillende vormen van feedback op basis waarvan het Meldpunt in staat is om duidelijkheid te scheppen. Deze feedback kan betrekking hebben op, bijvoorbeeld, de wijze van melden, de interpretatie van wetgeving en de interpretatie van de meldplicht. Hieronder volgt een nadere toelichting op de specifieke feedbackvormen.

Individuele feedback

Het Meldpunt onderstreept het belang van het geven van individuele feedback aan dienstverleners over de afdoening van meldingen. Door feedback te geven ten aanzien van ingediende meldingen, krijgt de dienstverlener inzicht in welke meldingen zijn doorgemeld en welke transacties of cliënten mogelijk een risico vormen. Het geven van feedback is een belangrijk middel om de kwaliteit van meldingen te verbeteren.

Periodiek vindt overleg plaats met het Openbaar Ministerie over vorderingen in opsporingsonderzoeken waarbij gebruik is gemaakt van informatie van het Meldpunt. Het direct verstrekken van informatie aan dienstverleners dat hun meldingen zijn doorgemeld aan Politie en Justitie kan een negatieve invloed hebben op een lopend opsporingsonderzoek.

Daarom ontvangen dienstverleners pas 1 jaar na datum doormelding automatisch een digitaal afdoeningsbericht. Het Openbaar Ministerie informeert het Meldpunt daarnaast wanneer bepaalde afdoeningsberichten eerder verzonden kunnen worden. In uitzonderlijke gevallen kan besloten worden om een afdoeningsbericht later dan 1 jaar te sturen. Dit kan voorkomen in gevallen waarbij er een afbreukrisico bestaat voor een lopend strafrechtelijk onderzoek.

Algemene feedback

Naast het geven van individuele feedback aan dienstverleners over de afdoening van meldingen geeft het Meldpunt eveneens algemene feedback. Dit wordt onder meer gedaan door (geanonimiseerde) casuïstiek op te nemen in haar jaarverslag.¹ Op de website van het Meldpunt wordt uitgebreid aandacht besteed aan red-flags en typologieën. Het Meldpunt geeft ook regelmatig presentaties aan dienstverleners, de toezichthouder en opsporingsdiensten om inzicht te geven in het analyseproces van het Meldpunt en wat er gebeurt met de informatie die het Meldpunt verstrekt aan politie en justitie.

Ontvangen feedback door het Meldpunt

Ontwikkelingen naar aanleiding van feedback door banken

Naar aanleiding van verschillende meldingen van commerciële banken heeft het Meldpunt kunnen constateren dat het gebruik van de indicator, ex artikel 2, eerste lid, aanhef en onder sub b van de Regeling Indicatoren Ongebruikelijke Transacties (hierna RIOT; vindplaats 2012, no. 47) in bepaalde gevallen niet correct werd geïnterpreteerd.

Deze constatering heeft ertoe geleid dat het Meldpunt in de compliance meeting verduidelijking van de strekking van de indicator gaf.

Herziening van de Handleiding Indicatoren naar aanleiding van feedback

Uit voorlichtingssessies, terugkoppelingen van de toezichthouder en correspondentie van dienstverleners, bleek dat de Handleiding Indicatoren op verschillende onderdelen aangevuld moest worden.

De Handleiding Indicatoren stelt dienstverleners in staat om de Regeling Indicatoren beter te begrijpen en in de praktijk toe te passen. Uit de feedback bleek dat de er veel onduidelijkheid bestond over de wijze waarop de LWTF en de Regeling Indicatoren geïnterpreteerd moesten worden en hoe dat zich vervolgens vertaalde tot de praktijk en de meldplicht.

Om deze reden heeft het Meldpunt in november 2018 een herziene versie van de Handleiding Indicatoren gepubliceerd waarin de volgende onderdelen nader toegelicht en verduidelijkt zijn:

- De wijze waarop 'kennisname in het kader van zijn dienstverlening' geïnterpreteerd moet worden en hoe dat zich verhoudt tot de verstrekte dienstverlening en de meldplicht, en;
- Uitbreiding van de toelichting met betrekking tot de interpretatie van een 'girale transactie van Afl. 500.000,- of meer' (indicator 130103)

1.5 Voorlichting

In dit onderdeel leest u meer over de voorlichtingsactiviteiten van het Meldpunt. In de jaren 2017 tot en met 2020 zijn diverse (verdiepings-) bijeenkomsten gehouden voor dienstverleners. Tijdens deze bijeenkomsten zijn typologieën en voorbeelden uit de praktijk besproken.

Gedurende het jaar 2020 kon vanwege de COVID-19 uitbraak en daarmee samenhangende maatregelen in minder voorlichtingen voor de verschillende sectoren worden gehouden.

Het MOT heeft als doel om het aantal contact- en voorlichtingsmomenten met de verschillende sectoren opnieuw te intensiveren op verschillende manieren, waaronder door middel van (virtuele) voorlichtingsbijeenkomsten en CO-overleggen.

¹ Diverse aansprekende praktijkvoorbeelden kunt u vinden in hoofdstuk 4 van dit jaarverslag.

Voorlichtingssessies aan dienstverleners

Tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten wordt toelichting gegeven over de wijze waarop dienstverleners invulling dienen te geven aan de meldplicht. Dienstverleners zijn beter bekend met de gebruiken in de branche waarin zij werkzaam zijn. Het professionele oordeel van de dienstverlener bij het bepalen waarom een transactie als ongebruikelijk moet worden aangemerkt, is waardevolle informatie voor het Meldpunt. Het uitwisselen van deze informatie tussen de dienstverlener en het Meldpunt draagt bij aan een beter inzicht in de methoden en technieken die worden gebruikt bij het witwassen en het financieren van terrorisme.

Hieronder volgt een overzicht van de meest relevante voorlichtingen die in de periode 2017 tot en met 2020 zijn georganiseerd en bijgewoond.

Voorlichting 'Risky Business'

In het jaarverslag van 2016 is kort ingegaan op de voorbereidende activiteiten door het Meldpunt voor de organisatie van een voorlichtingssessie voor de advocaten. Op 7 april 2017 heeft het Meldpunt een voorlichting georganiseerd voor de juridische dienstverleners, waaronder advocaten, belastingadviseurs en notarissen. Tijdens deze bijeenkomst is uitleg gegeven over de meldplicht en de invulling daarvan. Hierbij zijn verschillende risico's en red-flags besproken waar deze groep dienstverleners bij het verlenen van hun diensten alert op moeten zijn aangezien deze grond kunnen geven tot het melden van een ongebruikelijke transactie. Ook werd het meldgedrag van de verschillende dienstverleners specifiek toegelicht evenals andere relevante statistieken.

De Centrale Bank van Aruba (CBA) en het Openbaar Ministerie (OM) hebben eveneens een bijdrage geleverd aan deze bijeenkomst in de vorm van presentaties. In de presentatie van de CBA werd het toezicht op de dienstverleners behandeld. Hierin werd de focus van de CBA bij haar 'on-site' bezoeken besproken en hoe de dienstverleners zich hierop kunnen voorbereiden. Ook kondigde de CBA aan dat binnen enkele maanden na de voorlichting aanvang gemaakt zou worden met on-site werkzaamheden bij verschillende advocatenkantoren. Ten slotte heeft het OM in haar presentatie vooral aandacht besteed aan jurisprudentie en de interpretatie daarvan.

In de maanden na de voorlichting is gebleken dat het aantal ingediende meldingen van ongebruikelijke transacties door de advocaten aanzienlijk was gestegen.

Voorlichting makelaars

In juni 2017 heeft het Meldpunt een bijdrage geleverd aan een voorlichtingssessie die georganiseerd werd door de CBA. Voorafgaand aan deze voorlichting heeft de CBA een survey uitgestuurd naar makelaarskantoren waarin vragen werden gesteld over de wijze waarop en in hoeverre zij aan hun compliance verplichtingen voldoen, waaronder de meldplicht.

Naar aanleiding van de behoeften van de sector heeft het Meldpunt een 'back-to-basics' presentatie gegeven. Hiervoor heeft het Meldpunt de focus gelegd op het begrip van de makelaars over de werkzaamheden van het MOT en de meldplicht, waaronder het bevorderen van het begrip van de indicatoren.

Voorlichting notarissen

Het Meldpunt nam deel aan de voorlichting aan notarissen op uitnodiging van de CBA. Deze voorlichting had specifiek betrekking op terrorismefinanciering. Tijdens dit overleg heeft het Meldpunt een presentatie gegeven en actief deelgenomen aan de discussies. De presentatie door het MOT richtte zich op een praktijkcasus waarin specifiek is ingegaan op de red-flags voor terrorismefinanciering, de afhandeling van de casus en de wijze waarop de notarissen dergelijke transacties dienen te melden.

Periodieke overleggen met compliance- en reporting officers van verschillende sectoren

Naast de seminars en voorlichtingssessies die georganiseerd en bijgewoond worden door het Meldpunt, worden ook periodieke overleggen met de Money Laundering Compliance Officers (MLCO's) van verschillende sectoren gehouden. Deze overleggen worden elk kwartaal georganiseerd.

Tijdens deze overleggen worden verschillende trends, risico's en typologieën besproken die specifiek betrekking hebben op de betreffende dienstverlenersgroep. De volgende onderwerpen komen tijdens de overleggen aan bod:

- de meldplicht;
- operationele aangelegenheden die betrekking hebben op de meldplicht;

- typologieën en methodes van witwassen en terrorismefinanciering;
- geanonimiseerde casussen;
- MOTSYS en daarmee samenhangende aangelegenheden.

Het uitgangspunt tijdens deze overleggen is een open en vrije communicatie tussen de dienstverleners en het Meldpunt waarin meningen en standpunten vrij kunnen worden geuit. Het doel hiervan is om de communicatie tussen het Meldpunt en de sectoren en de communicatie tussen de compliance officers van die sectoren onderling te versterken.

Uitbreiding van periodieke overleggen naar andere sectoren

CO-overleggen werden al ruime tijd georganiseerd voor de banken. Vanwege het succes van het overleg heeft het Meldpunt in 2018 besloten om ook periodieke overleggen te organiseren met de compliance officers van andere sectoren. Naar aanleiding van een seminar, speciaal gericht op het casinowezen, is bijvoorbeeld gebleken dat de compliance afdelingen van deze sector een sterke behoefte hadden aan een verdiepende toelichting over de meldplicht. Kort na het seminar zijn er afspraken gemaakt voor een CO-overleg en dat deze overlegstructuur elk kwartaal plaats zal vinden. Het Meldpunt heeft als gevolg van deze meeting een stijging in de kwantiteit en kwaliteit in het melden van ongebruikelijke transacties door de casino's waargenomen.

Bij het bepalen van de sectoren waarmee CO-overleggen zullen worden gehouden is gekozen voor een pragmatische aanpak waarbij rekening gehouden wordt met zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de meldingen die door de verschillende sectoren worden ingediend en of de sector aangemerkt kan worden als een cruciale sector.

Op basis van deze beoordeling is ervoor gekozen om CO-overleggen te organiseren met de:

- casino's
- trustkantoren
- geldtransactiekantoren
- notarissen

De notarissen zijn de meest recente dienstverlenersgroep waarvoor CO-overleggen worden georganiseerd. De geïdentificeerde risico's tijdens de Nationale Risico Analyse-Aruba van 2018 hebben geleid tot de conclusie dat deze sector baat heeft bij een intensievere communicatie met het Meldpunt over trends, risico's en typologieën. Deze sector is een cruciale sector in Aruba en is bij uitstek betrokken bij, bijvoorbeeld, onroerend goed transacties. In dezelfde periode als de afrondingsfase van de NRA-rapportage heeft het Meldpunt in juli 2020 het eerste CO-overleg met de notarissen georganiseerd.

Onderwerpen van presentaties

Tijdens de CO-overleggen in de periode 2017 tot en met 2020 werden verschillende presentaties verzorgd door het Meldpunt. Ook heeft het FIOD/Afpakteam Nederland in 2017 een presentatie verzorgd over misbruik van creditcards. Verder heeft het Meldpunt in 2017 een presentatie gegeven over de trends en risico's die de banken in 2016 met het Meldpunt hebben gedeeld. Tevens zijn in deze presentaties bedreigingen gepresenteerd die het MOT heeft geïdentificeerd gedurende het jaar 2017.

Eind 2018 heeft het Meldpunt een presentatie verzorgd tijdens het CO-overleg met de trustkantoren over de herziene Handleiding Indicatoren en hoe deze wijzigingen geïnterpreteerd dienden te worden.

Tijdens de CO-overleggen met de banken hebben verschillende andere diensten over de jaren 2018 en 2019 eveneens presentaties verzorgd, zoals de DIMAS, de Departamento di Impuesto en de Centrale Bank van Aruba. Ook hebben verschillende banken casuïstiek gepresenteerd tijdens de overleggen.

Vanwege het feit dat het Meldpunt enige tijd door de uitbraak van de COVID-19 pandemie in Aruba geen fysiek bezoek kon ontvangen, konden een aantal CO-overleggen geen doorgang vinden. In augustus 2020 werd het eerste virtuele CO-overleg met de geldtransactiekantoren georganiseerd en in november volgde nog een virtueel CO-overleg met de notarissen.

Voorlichting aan ketenpartners

Het Meldpunt geeft eveneens voorlichting aan haar ketenpartners. Het doel van deze voorlichtingen is vooral het benadrukken van het belang van financiële inlichtingen en de rol die het Meldpunt daarin speelt.

Korps Politie Aruba

In mei 2017 heeft het Korps Politie Aruba mogen fungeren als de gastheer van de jaarlijkse bijeenkomst van de 'Association of Caribbean Commissioners of Police' (ACCP). Tijdens deze bijeenkomst heeft het Meldpunt een presentatie verzorgd, getiteld 'The Powers of Financial Intelligence'. De boodschap van deze presentatie is dat het MOT een wezenlijke bijdrage kan leveren in alle strafrechtelijke onderzoeken en niet alleen in financiële of witwasonderzoeken.

Douane

In samenwerking met Douane Nederland heeft het Meldpunt in 2017 een training verzorgd voor de lokale douaneambtenaren. De training werd van 20 tot en met 23 juni gegeven aan 30 douane-medewerkers. De samenstelling van de deelnemers aan de training was divers en bestond onder meer uit medewerkers Fysiek Toezicht van Passagiers, Barcadera (Haven) en Douane-recherche.

Het doel van deze training was het vergroten van de (reeds bestaande) bewustwording van de wettelijke taak die de Douane Aruba heeft uit hoofde van de Landsverordening en het Landsbesluit Meldplicht in- en uitvoer van contant geld. Tijdens deze training werd ingegaan op de aanpak van de Nederlandse Douane bij het herkennen en signaleren van geld en witwasgevoelige goederen. Daarnaast heeft Het Meldpunt een presentatie verzorgd om de deelnemende douanebeambten te informeren over relevante trends en typologieën.

Ten slotte heeft het MOT de deelnemers enige praktische informatie verstrekt om de uitvoer van de werkzaamheden in het kader van de landsverordening te vergemakkelijken.

De training werd als zeer nuttig ervaren. Zo zijn er verschillende aanbevelingen vanuit het MOT aangedragen en er hebben goede inhoudelijke discussies plaatsgevonden.

Interne voorlichting

Voorlichting wordt niet alleen gegeven aan externe partijen, maar intern bij het MOT wordt eveneens op regelmatige basis voorlichting gegeven door middel van plenaire overleggen. Tijdens deze overleggen worden relevante ontwikkelingen op het gebied van AML/CFT besproken. Deze ontwikkelingen kunnen onder andere van beleidsmatige of strategische aard zijn.

Zo heeft op september 2020 de afdeling beleid van het MOT een plenair overleg georganiseerd met als doel om alle medewerkers van het Meldpunt te informeren over de stand van zaken en aankomende wetswijzigingen in de LWTF.

1.6 Meldgedrag

Meldgedrag rapporten verstrekt aan de CBA

Het Meldpunt heeft als wettelijke taak het verstrekken van informatie over het meldgedrag van de dienstverleners aan de Toezichthouder.

Over de periode 2017 tot en met 2020 heeft het Meldpunt op verzoek van de Toezichthouder 49 rapportages over het meldgedrag van individuele dienstverleners opgesteld. Algemene meldgedrag rapportages worden tweemaal per jaar aan de CBA verstrekt.

2017	2018	2019	2020
8	15	15	11

Table 1 Meldgedragrapportages over individuele dienstverleners verstrekt aan de CBA

Individuele meldgedrag rapporten verstrekt aan dienstverleners

Om dienstverleners te voorzien van gedetailleerde informatie over hun meldgedrag, wordt jaarlijks aan de dienstverleners een meldgedragsrapportage verstrekt. Dit rapport bevat informatie over het totaal aantal ontvangen meldingen, het aantal ontvangen meldingen waarbij de wettelijke meldtermijn van 5 werkdagen is overschreden en het aantal geweigerde meldingen. Tot en met 2017 werden deze rapportages alleen aan de banken verstrekt, maar dit is in 2018 uitgebreid met de casino's. Verder ontvangen trustkantoren sinds 2019 een individuele meldgedragsrapportage. Ten slotte wordt deze rapportage sinds 2020 eveneens aan de geldtransactiekantoren, de notarissen en de accountants verstrekt. Alle andere dienstverleners kunnen het rapport op verzoek ontvangen.

1.7 Nationale samenwerking

Het Meldpunt streeft continu naar het versterken en verdiepen van bestaande relaties en samenwerking met dienstverleners, opsporingsinstanties, de toezichthouder en andere relevante instanties. Dit vraagt om een partnershipgerichte benadering van relatiemanagement. Om dit te bewerkstelligen vinden er op regelmatige basis overleggen plaats waarin de meest recente ontwikkelingen op het gebied van AML/CFT besproken worden. In 2020 konden bepaalde overleggen echter niet gehouden worden vanwege de uitbraak van de COVID-19 pandemie.

Afpakteam

In april 2017 is het Integraal Afpakteam samengesteld. Het Afpakteam is een samenwerkingsverband van het Openbaar Ministerie, het Korps Politie Aruba, de Douane, het Fiscale inlichtingen- en opsporingsteam van het Departamento di Impuesto, de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, de Koninklijke Marechaussee, de Kustwacht Steunpunt Aruba en het Meldpunt en het Recherche Samenwerkingsteam.

Het Afpakteam houdt zich bezig met de bestrijding van ondermijnende financiële criminaliteit en heeft als focus: "misdaad mag niet lonen!". Een effectieve bestrijding van ondermijnende financiële criminaliteit vereist het 'geven en delen' van kennis, informatie en expertise. Het Meldpunt neemt actief deel aan de wekelijkse vergaderingen van het Afpakteam en deelt, binnen haar wettelijke kaders, informatie en kennis met de leden van het Afpakteam. Deze informatie- en kennisuitwisseling zorgt voor een efficiënte en effectieve samenwerking met de ketenpartners. In 2017 heeft het Afpakteam onder meer diverse aanhoudingen verricht in verband met benzine smokkel en is contant geld in beslag genomen dat Aruba in- of uitgevoerd werd onder verdachte omstandigheden.

In de jaren 2018 en 2019 is het Afpakteam doorgegaan met het afpakken van crimineel verkregen vermogen. Vaste aandachtspunten zijn het innen van openstaande boetes en schulden, het ondersteunen van andere units en diensten met financieel onderzoek of ontnemingen en het in beslag nemen en onderzoeken van vermogen dat illegaal Aruba wordt in- of uitgevoerd.

Ook verleent het Afpakteam ondersteuning bij het leggen van beslag en vervolgens de verkoop (veiling) van met name inbeslaggenomen auto's, motorvoertuigen en motorboten. In 2018 is daarnaast een onderzoek verricht inzake een verdenking van goudsmokkel van Venezolaans goud naar Europa, zijn meerdere controles uitgevoerd op de luchthaven op zoek naar illegaal verkregen vermogen en is er, net als in 2017, aandacht besteed aan benzinesmokkel met goedkope benzine uit Venezuela. Hier was in 2019 ook aandacht voor, net als voor verdachten die bij de opsporingsdiensten in het vizier zijn gekomen met bijvoorbeeld dure auto's of dure boten, zonder verklaarbare passende inkomsten.

In 2019 was er daarnaast onder meer aandacht voor de illegale doorvoer van zeer grote contante bedragen vanuit Suriname naar Europa en de Verenigde Staten (voornamelijk Miami), zijn er eveneens meerdere controles uitgevoerd op de luchthaven (inclusief privévluchthaven) voor illegaal verkregen vermogen en vond er een integrale verkeerscontrole plaats. In 2020 is het Afpakteam op dezelfde voet doorgegaan, waarbij ook dit jaar boetes zijn opgelegd voor overtredingen van de meldplicht bij het uitvoeren of invoeren van bedragen boven USD 11.000 via de luchthaven en de haven. Ook werd er door het Afpakteam ondersteuning geleverd aan het ontnemen van crimineel vermogen in strafdossiers van andere units. In 2020 heeft ook een veiling van, onder andere, boten en voertuigen plaatsgevonden. Tijdens de pandemie is het Afpakteam digitaal gaan vergaderen, maar is toch geprobeerd om regelmatig met elkaar in contact te blijven. Medio 2020 heeft het Afpakteam afscheid genomen achtereenvolgens van de coördinator van het Afpakteam en de betrokken zaaksofficier en zijn twee nieuwe coördinatoren aangesteld. In november 2020 is een nieuwe zaaksofficier begonnen bij het Openbaar Ministerie van Aruba.

Fusion Center

Met enkele leden van de Fusion Center heeft het Meldpunt bekeken hoe zij een bijdrage kan leveren aan dit platform van samenwerking tussen opsporingsdiensten. Vooral nog zal het Meldpunt een 'watch list' bijhouden van personen, bestaande uit personen die men mogelijk verder in onderzoek zal nemen.

Financiële opsporingspartners overleg (FOP)

De financiële opsporingspartners komen periodiek bij elkaar voor overleg en kennisuitwisseling. Aan dit overleg nemen, onder andere, de volgende partijen deel: verschillende afdelingen van de KPA, het Openbaar Ministerie (OM), het Meldpunt, de Landsrecherche, de CBA, de Departamento di Impuesto (DI), Departamento Di Aduana, de Koninklijke Marechaussee (KMar) en het Nationaal Centraal Bureau Terrorismebestrijding, Veiligheid en Interpol (NCTVI).

De werkzaamheden van het FOP-overleg zijn gericht op het opzetten van multidisciplinaire samenwerkingsverbanden ter voorkoming en bestrijding van witwassen en het financieren van terrorisme.

Ter voorbereiding op de CFATF-evaluatie heeft het Meldpunt in 2018 de aanzet gegeven tot het vastleggen van de onderlinge werkafspraken tussen de partners van dit overleg in een officieel document. In dit vaststellingsdocument worden onder andere het doel, de uitvoering en de intentie van de partners om tot een effectieve samenwerking te komen neergelegd. In oktober 2020 is het Vaststellingsdocument in consensus vastgelegd tussen de FOP-partners.

Regulier overleg met OM

Het Meldpunt en het OM overleggen op reguliere basis. Het overleg betreft onder meer de volgende onderwerpen:

- de samenwerkingsmogelijkheden;
- de beleidsdoelstellingen;
- de doormeldingen;
- typologieën en methodes van witwassen en terrorismefinanciering;
- niet-naleving van de bepalingen genoemd in artikel 56 van de LWTF;

Regulier overleg met de CBA

Het Meldpunt en de CBA overleggen 4 keer per jaar. Het overleg betreft onder meer de volgende onderwerpen:

- de samenwerkingsmogelijkheden;
- de beleidsdoelstellingen;
- meldgedrag;
- typologieën en methodes van witwassen en terrorismefinanciering.

AML/CFT Stuurgroep

De AML/CFT Stuurgroep geeft uitvoering aan de kritiekpunten die uit de FATF-evaluatie in 2008 naar voren zijn gekomen, brengt bestaande risico's op het gebied van witwassen en terrorismefinanciering in kaart en ontwikkelt een strategie om deze risico's op een effectieve wijze te beheersen.

De Stuurgroep is gedurende 2017 tot en met 2020 verschillende keren bij elkaar gekomen ter voorbereiding op de CFATF-evaluatie. In dit kader is besloten dat de eerste nationale risicoanalyse afgerond moest worden en dat een tweede nationale risicoanalyse uitgevoerd moest worden met als doel om specifieke AML/CFT risico's voor Aruba te identificeren zodat deze op nationaal niveau aangepakt kunnen worden door de relevante diensten en organisaties. Aangezien Aruba ingepland stond om de CFATF-evaluatie in 2020 te ondergaan, is besloten om in 2018 de tweede nationale risicoanalyse uit te voeren. Onder begeleiding van de Wereld Bank hebben de private en de publieke sectoren deelgenomen aan de Nationale Risico Analyse-Aruba (NRA). In hoofdstuk 2.1 zal nader ingegaan worden op de uitvoering van de NRA.

Convenanten afgesloten met nationale ketenpartners

Het Meldpunt heeft in 2017 het convenant met het Openbaar Ministerie vernieuwd en de bestaande samenwerkingsafspraken bevestigd. Daarnaast heeft het Meldpunt in 2017 samen met de andere samenwerkingspartners van het Afpakteam een convenant ondertekend waarin afspraken ten aanzien van de onderlinge samenwerking zijn vastgelegd.

1.8 Koninkrijkssamenwerking

Tijdens het Koninkrijksseminar in 2014 hebben de FIUs van Nederland, Curaçao, Aruba en Sint-Maarten een intentieverklaring ondertekend waarin zij hebben toegezegd om de onderlinge samenwerking verder te bevorderen. In deze intentieverklaring werden de volgende wijzen van samenwerken benadrukt:

- het binnen de wettelijke kaders analyseren, veredelen en verdacht verklaren van ongebruikelijke transacties;
- het continueren, verbeteren en intensiveren van de samenwerking van de meldpunten;
- het vereenvoudigen van de uitwisseling van transactie-informatie tussen de meldpunten;
- het versterken van de informatiepositie van de meldpunten aangaande criminele en ongebruikelijke geldstromen binnen het Koninkrijk.

De wijze waarop hieraan invulling wordt gegeven door het Meldpunt wordt hieronder nader toegelicht.

Werkgroep analisten

Tijdens het Koninkrijksseminar in 2014 te Bonaire is een werkgroep voor de analisten van de Koninkrijksmeldpunten ingesteld. De taken en bevoegdheden van de werkgroep zijn vastgelegd in een werkdocument. Enkele taken zijn: het uitvoeren van ma3tch exercities, regelmatige uitwisseling van informatie over typologieën, trends en risico's ten aanzien van witwassen en het financieren van terrorisme.

Deze werkgroep overlegt op periodieke basis en tijdens deze bespreken de FIUs van het Koninkrijk verschillende onderwerpen, van risico's en trends tot specifieke casussen.

Ma3tch

Ma3tch staat voor "Autonomous Anonymous Analysis". Dit is een geavanceerde technologie van het FIU.NET, die het mogelijk maakt voor FIUs om treffers op een anonieme manier te zoeken in elkaars gegevens. De treffers worden gezocht op basis van uniforme geanonimiseerde filters zonder gevoelige persoonsgegevens. Via het FIU.NET was het Meldpunt in 2016 verbonden met de overige Koninkrijksmeldpunten. De meldpunten zijn in het kader van de eerder genoemde intentieverklaring overeengekomen om de ma3tch exercitie als proefproject tussen de Koninkrijksmeldpunten uit te voeren. Het proefproject is van start gegaan in oktober 2014 en het resultaat hiervan is onder meer vervat in een werkdocument waarin specifieke afspraken en voorwaarden voor de uitvoering van deze ma3tch zijn neergelegd.

Naar aanleiding van het proefproject was besloten om een Ma3tch op thematische basis uit te voeren. In 2017 zijn de FIUs van het Koninkrijk, vooruitlopend op de goedkeuring van het werkdocument, gestart met de uitvoering van een cross-match exercitie tussen de databestanden van alle Koninkrijksmeldpunten gericht op het financieren van terrorisme.

De ma3tch exercitie en de cross-match exercitie hebben in 2017 enige vertraging opgelopen als gevolg van de orkaan in Sint-Maarten. In 2018 is deze vertraging ingelopen en is de match afgerond.

Strategisch Koninkrijksoverleg toezichthouders en FIU's

In dit overleg bespreken alle toezichthouders en FIUs binnen het Koninkrijk onderwerpen die elke jurisdictie binnen het Koninkrijk raken en/of een risico vormen. Het is de bedoeling dat de toezichthouders en de FIUs binnen het Koninkrijk eventuele (opkomende) risico's gezamenlijk het hoofd bieden.

Het overleg werd in 2017 door de CBA op Aruba gehost. Het toenmalige Hoofd van het Meldpunt heeft deelgenomen aan dit overleg en een presentatie verzorgd.

In juli 2018 werd het Strategisch Koninkrijksoverleg toezichthouders en FIU's gehouden in Bonaire. Het Meldpunt heeft hierin geparticipeerd via videoconferentie. Tijdens dit overleg heeft een medewerker van het MOT een presentatie gegeven over het risico op witwassen via de derdengeldenrekeningen van dienstverleners.

Verder heeft het Meldpunt in oktober 2018 deelgenomen aan het overleg in Curaçao. Tijdens dit overleg werd het ma3tch document vastgesteld zodat de analisten binnen het Koninkrijk over konden gaan tot uitvoering daarvan.

Tevens hebben in juni en oktober 2019 het hoofd van het Meldpunt en een medewerker deelgenomen aan het overleg. Tijdens het overleg in oktober heeft het Meldpunt een presentatie gegeven over door haar verricht strategisch onderzoek.

Het geplande Koninkrijksseminar in Sint-Maarten werd in december 2020 geannuleerd vanwege de COVID-19 pandemie.

Werkbezoeken FIUs

Binnen het Koninkrijk werken de FIUs nauw samen op verschillende platforms. Meestal wordt er overlegd via video-conferentie, maar indien mogelijk worden ook bezoeken afgelegd.

FIU-Nederland

In juli 2018 heeft de ICT-manager een bezoek gebracht aan de FIU-Nederland zodat beide FIUs kennis uit konden wisselen en ervaringen vergelijken met betrekking tot ICT-aangelegenheden.

Op maandag 3 februari 2020 is een werkbezoek afgelegd aan FIU-Nederland. Het doel van dit werkbezoek was om gedachten uit te wisselen op verschillende managements- en beleidsmatige onderwerpen, zoals de reikwijdte van de meldplicht van juridisch adviseurs en advocaten, en het prioriteren van analyses.

FIU-Curaçao

Op 18 juli 2019 heeft het Hoofd van het Meldpunt samen met de ICT-manager een werkbezoek gebracht aan FIU-Curaçao om gedachten uit te wisselen over ICT-diensten waarvan beide FIUs gebruik maken. De focus was voornamelijk gericht op de AML/CFT-software 'goAML' dat Curaçao momenteel aan het implementeren is. Deze software is ontwikkeld door de United Nations Office on Drugs and Crime en is specifiek ontwikkeld voor FIUs. Ook is gekeken naar de fysieke en logische inrichting van de FIU-Curaçao en verdere samenwerkingsmogelijkheden tussen de FIUs.

1.9 Internationale samenwerking

Criminelen maken steeds meer gebruik van complexe internationale financiële constructies om door misdaad verkregen vermogen te versluieren. Om deze constructies te detecteren en op te sporen is het van groot belang afstemming te zoeken met internationale partners. Door het uitwisselen van operationele informatie, kennis en ervaring met andere FIUs is het mogelijk om de activiteiten van internationaal opererende criminele groeperingen nauwkeuriger en sneller in kaart te brengen.

Het Meldpunt investeert bewust in het verkennen van nieuwe samenwerkingsmogelijkheden zodat gemeenschappelijk kan worden opgetrokken in de strijd tegen witwassen en het financieren van terrorisme. Daarnaast streeft het Meldpunt ernaar om bestaande samenwerkingsverbanden met andere FIUs te versterken en te verdiepen. Het uitwisselen van gegevens heeft in veel gevallen zowel een nationaal als een internationaal doel.

Sponsoring van MOT Suriname

Het Meldpunt is tijdens de vergadering van de Egmont Group van juni 2013 in Zuid-Afrika aangewezen als eerste sponsor van MOT Suriname. Vervolgens is Sint-Maarten aangewezen als tweede sponsor en is België, als lid van de Policy and Procedure Working Group van de EG, aangewezen om een juridische evaluatie uit te voeren.

De toelatingsprocedure voor FIUs tot de Egmont Group vereist dat landen die toegelaten willen worden, gesponsord moeten worden door twee FIUs die reeds lid zijn van de Egmont Group. De sponsors begeleiden vervolgens de FIU tijdens het toelatingsproces.

Het Meldpunt heeft gedurende het jaar 2017 invulling gegeven aan de sponsoring van Suriname door de relevante wetgevingen te toetsen. Omdat de AML/CFT-wetgeving van Suriname onderhevig was aan verandering, wat een vertragend effect zal hebben, heeft het Meldpunt, met het uitzicht op de drukte van de aankomende CFATF-evaluatie, besloten om zich als sponsor terug te trekken.

Participatie in de Egmont Group

De Egmont Group is een internationaal samenwerkingsverband, opgericht in 1995, om het uitwisselen van gegevens tussen FIUs te bevorderen. Daarnaast richt de Egmont Group zich op het versterken van FIUs door het verspreiden van informatie en het faciliteren van trainingen over de uitwisseling van gegevens met andere FIUs en met politie en justitie, (strategische) analyses, methoden en technieken van witwassen en financieren van terrorisme en internationale ontwikkelingen op het gebied van AML/CFT wet- en regelgeving.

Het Meldpunt is sinds 1997 lid van de Egmont Group en participeert actief in dit platform door tweemaal per jaar deel te nemen aan de vergaderingen van de verschillende werkgroepen. Daarnaast participeert het Meldpunt actief in verschillende projecten die worden opgezet door deze werkgroepen.

In september 2018 heeft een medewerker van het Meldpunt zich kandidaat gesteld en is vervolgens gekozen tot vicevoorzitter van de Policy & Procedure Working Group. Deze werkgroep is belast met het ontwikkelen van beleidsmatige activiteiten en het aanpakken van strategische aangelegenheden die de Egmont Group raken. Het vicevoorzitterschap is voor een periode van twee jaren en loopt in januari 2020 af. Een andere medewerker van het MOT is lid van de Information & Exchange Working Group. In juli 2019 nam het nieuwe Hoofd van het MOT voor het eerst deel aan de vergadering van de Egmont Group en werd lid van de Membership & Compliance Working Group.

Participatie in de CFATF

De CFATF-vergaderingen vinden halfjaarlijks plaats, meestal in juni en november. Het Meldpunt is vertegenwoordigd in elke CFATF-vergadering. Tijdens deze overleggen worden de 'mutual evaluation' Reports (MER) van verschillende jurisdicties behandeld. Verder worden presentaties gehouden over recente AML/CFT-ontwikkelingen en worden procedurele wijzigingen behandeld. In elke CFATF plenaire vergadering wordt een Heads of FIU-meeting gehouden, waarin alle hoofden van de FIUs die lid zijn van de CFATF, zitting hebben. Het Hoofd van het Meldpunt neemt ook in dit overleg actief deel en geeft telkens, zoals wordt vereist een presentatie van de verrichte werkzaamheden van het Meldpunt in de afgelopen 6 maanden. Vanwege de COVID-19 pandemie werden de CFATF-vergaderingen in november 2020 virtueel gehouden. Het Meldpunt heeft hieraan eveneens deelgenomen.

1.10 Personeelsbeleid

Personeelswerving en functie invulling

Data verwerker en Management Ondersteuner

In december 2017 is een administratief medewerkster aangesteld (Data Verwerker en Management Ondersteuner) ter versterking van de administratie van het Meldpunt. Deze functionaris is verantwoordelijk voor het ontvangen, beoordelen en registreren van meldingen en verwerkt doormeldingen. Deze medewerker zorgt voor administratieve en secretariële ondersteuning van de dienst. Dit houdt in dat deze medewerker verantwoordelijk is voor de financiële administratie en dagelijkse personeelsaangelegenheden.

Hoofd Meldpunt Ongebruikelijke Transacties

Nadat het voormalig hoofd van het Meldpunt, dhr. Lennaert Peek, in 2017 een nieuwe uitdaging in zijn carrière is aangegaan, is het Meldpunt gestart met een wervingsprocedure van een nieuw hoofd. Na een langdurige wervingsperiode is dhr. drs. Milángelo Brete in juni 2019 gestart in zijn nieuwe functie als Hoofd van het Meldpunt.

Introductie taakaccent 'relatiebeheer'

Het relatiebeheer was voorheen ondergebracht bij verschillende analisten van het Meldpunt. Uit praktische overwegingen is eind 2017 besloten om het taakaccent relatiebeheer bij één analist onder te brengen. Het relatiebeheer is vervolgens geleidelijk aan en per sector toegevoegd aan het takenpakket van de betreffende analist. Met dit besluit is het voor de dienstverleners duidelijk bij wie zij terecht kunnen met eventuele vragen. Het bevordert eveneens de continuïteit van het contact tussen de analist (relatiebeheerder) en de melders.

Trainingen & Opleidingen

Certificering ACAMS

In oktober 2020 hebben verschillende medewerkers een CAMS (Certified Anti-Money Laundering Specialist) re-certificatie verkregen. Er zijn in totaal 9 CAMS gecertificeerde medewerkers werkzaam bij het Meldpunt.

Training "Tackling Financial Corruption"

In juni 2017 heeft een analist van het Meldpunt in Londen, UK, een training gevolgd genaamd "Tackling Financial Corruption", georganiseerd door het International Centre for Parliamentary Studies. Onderwerpen die in deze training zijn behandeld zijn onder meer: - Mapping Financial Corruption, - International Mechanisms and Institutional Efforts, - Financial Regulation – An Essential Anti-Corruption Toolkit, - Anti-bribery provisions, - Preventing Illicit Financial Flows, - Strengthening Public Transparency and Ethics & Risk Management.

Het was een inhoudelijk goede training waarin een enorme hoeveelheid informatie is behandeld over het onderwerp corruptie, in al haar facetten. Hierbij zijn de beleidsmatige kanten aan de orde gekomen, zoals het instellen van een nationale anti-corruptie autoriteit, maar ook de operationele kanten, zoals onderzoek naar de illegale geldstromen die met corruptie samenhangen. Er waren verder deelnemers aanwezig uit onder meer Luxemburg, diverse Afrikaanse landen en het Midden-Oosten.

TF meeloop stage FIU-Nederland

Gelet op de grote impact die terrorismefinanciering en proliferatie van massavernietigingswapens heeft op de wereldmaatschappij en de (inter-) nationale veiligheid, heeft in juli 2018 de TF-analist van het Meldpunt 2 weken stagegelopen bij FIU-Nederland om zich op dit specifieke vakgebied verder te specialiseren.

Het Meldpunt beoogde met deze stage nadere invulling te geven aan een van haar wettelijke opgelegde taken, in het bijzonder het specialiseren op het gebied van het voorkomen en bestrijding van het financieren van terrorisme (TF) en proliferatie van massavernietigingswapens (PF). De analyst heeft met diverse collega's van FIU-Nederland meegelopen en heeft daardoor meer inzicht gekregen in de wijze waarop FIU-Nederland invulling geeft aan de werkzaamheden en werkwijze op het gebied van TF en PF. Deze stage heeft vervolgens geleid tot een betere samenwerking en communicatie tussen beide FIUs op operationeel gebied ten aanzien van TF en PF.

CFATF Assessors training

Periodiek verzoekt het secretariaat van de CFATF aan haar lidstaten om functionarissen te nomineren voor een assessors training. Doel van deze training is dat functionarissen met voldoende kennis en ervaring op gebied van AML/CFT een intensieve opleiding volgen om in de 'mutual evaluations' van de vierde ronde als assessor, recensent of expert te kunnen fungeren. In augustus 2019 werd het Hoofd van het MOT door de Lead Agent van Aruba genomineerd en heeft deze training met succes doorlopen. De interesse van het MOT om aan deze training deel te nemen was niet alleen om in de toekomst assessor te kunnen zijn, maar met name om ervaring op te doen in het kader van de evaluatie van Aruba in 2021. Deze training werd van 12 tot en met 16 augustus 2019 in Barbados gehouden.

Operationele analyse & TF-training van de FATF

In vierde kwartaal 2019 werd het Meldpunt uitgenodigd om deel te nemen aan een 'Counter Financing of Terrorism Training' in Antigua. Deze training werd gefinancierd door de Europese Unie en de Wereld Bank en werd verzorgd door functionarissen van zowel de FATF, als de CFATF. De TF-Analist en het Hoofd van het Meldpunt namen deel aan deze vierdaagse training. Gedurende deze training werden de resultaten van de 'mutual evaluations' op TF-gebied van de CFATF-lidstaten gepresenteerd. Het doel hiervan was om daaruit lering te trekken zodat de Caribische landen hun nationale TF-beleid en -raamwerk robuuster kunnen maken. Ook werd de kennis van alle deelnemers op gebied van TF getest. De training was bijzonder intensief. Deelnemers kregen uitgebreide uitleg van de TF-risico's, methodologie en typologieën. Ook kregen deelnemers uitleg over de vereiste 'governance structuren' ter voorkoming en bestrijden van de financiering van terroristische activiteiten in de regio. Veel aandacht werd besteed aan het effectief beoordelen van grensoverschrijdende en sectorale TF-risico's. De training was interactief en deelnemers moesten verschillende casussen uitwerken en presenteren.

Visie, missie en organisatiewaarden & herziening Formatiedocument

Medio 2019 en 2020 vonden een aantal plenaire bijeenkomsten plaats, waarin het MOT-team moest reflecteren over de missie en de organisatiewaarden om zodoende een nieuwe visie voor het Meldpunt te formuleren. Op basis van de input van alle medewerkers werden de missie, visie en organisatiewaarden van de het Meldpunt als volgt geformuleerd.

Mission:

'To effectively prevent and combat money laundering, terrorism financing and the financing of proliferation, safeguarding the integrity of the (Aruban) financial system'.

Vision:

'We are a trusted national authority on AML/CFT-matters'.

Values:

'We are a trustworthy, respectful, supportive and responsible team'.

Het bestaande formatiedocument van het Meldpunt werd op 4 mei 2016 geformaliseerd. Thans wordt aan de herziening van dit document gewerkt en het voornemen is om dit in 2022 geformaliseerd te krijgen.

Interne communicatietraining

In maart 2020 hebben alle medewerkers van het Meldpunt deelgenomen aan een interne communicatietraining. Het doel van de training was om een beter bewustzijn te creëren over de wijze waarop men communiceert en hoe zich dat verhoudt tot de persoonlijkheid van een persoon. Hiervoor werd het DISC-model gehanteerd.

Het doel van deze training was om medewerkers bewuster te maken van de wijze waarop zij met anderen communiceren en welke tips gebruikt kunnen worden om steeds effectiever met elkaar te communiceren.

1.11 Organisatieontwikkeling

Verhuizing van het Meldpunt

Eind 2019 is het Meldpunt ondergebracht bij een nieuwe locatie in Oranjestad, die beter aansluit bij haar behoeften ten aanzien van toekomstige personeelsuitbreiding en vereiste veiligheidsvoorschriften.

20-jaar bestaan van het Meldpunt

Om enige aandacht te schenken aan het 20-jarig bestaan van het Meldpunt is besloten ter gelegenheid hiervan een boek te publiceren. Hierin worden een aantal interviews vastgelegd met personen die een belangrijke invloed hebben gehad op de ontwikkeling van de organisatie of vanuit hun functie de ontwikkelingen van het Meldpunt door de jaren heen hebben meegemaakt.

Het boek belicht de ontwikkeling van het Meldpunt door de jaren heen vanuit verschillende perspectieven. Dit maakt het boek zeer interessant leesvoer en het geeft een kijkje in de voor- en tegenslagen die het Meldpunt heeft gemaakt tot de organisatie dat het nu is. Dit boek is in 2017 gepubliceerd en gepresenteerd.

Ontwerp nieuw logo

Vanwege de aankomende wetwijzigingen in de LWTF waarin onder andere de naamswijziging van het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties naar Financial Intelligence Unit of Aruba wordt opgenomen, is besloten om een nieuw logo te introduceren. In dit logo worden de doelen die het Meldpunt nastreeft alsmede haar werkzaamheden verwerkt. In maart 2020 heeft een projectteam binnen het Meldpunt tijdens een intern plenaire bijeenkomst het nieuwe logo geïntroduceerd.

Ontwerp nieuw website

In augustus 2020 is het Meldpunt begonnen met het ontwerp van een nieuwe website. De website dient een professionele uitstraling te hebben en vooral gebruikersvriendelijk te zijn. Nieuwe informatie moet voor alle instanties met de meldplicht, AML-CFT-stakeholders maar ook voor de lokale en internationale publiek, tijdig worden opgenomen en snel te vinden zijn. Het voornemen is dat het Meldpunt ook middels sociale-mediakanalen voorlichting zal geven op gebied van AML/CFT.

02 AML/CFT- Ontwikkelingen

2. AML/CFT-ontwikkelingen

2.1 Ontwikkelingen bij het Meldpunt

Effect van COVID-19 op het Meldpunt

De uitbraak van de COVID-19 pandemie heeft ertoe geleid dat het Meldpunt in april met een klein crisisteam haar dagelijkse werkzaamheden moest verrichten. Voor zover mogelijk moesten de medewerkers vanuit huis werken. Vanwege het belang om operationele werkzaamheden weer op te pakken en met het uitzicht op de aankomende CFATF-evaluatie, heeft het Meldpunt de werkzaamheden weer hervat met de nodige maatregelen om verdere verspreiding te voorkomen. Medewerkers werden in 'shifts' ingedeeld om het aantal contactmomenten te beperken. Alhoewel het Meldpunt gedurende de afgekondigde 'shelter-in-place' periode niet als een essentiële dienst werd aangewezen, was zij in staat om urgente zaken tijdig af te handelen. Zo heeft het Meldpunt in deze periode strategisch onderzoek verricht naar de COVID-19 maatregelen en witwassen (zie §1.2) en een alert op de website geplaatst (zie 'Publicatie van alerts' in §2.1).

Tevens werden de bevindingen van het verrichte strategische onderzoek met de relevante autoriteiten gedeeld. Vermeldenswaardig is het feit dat meldingen en lokale en internationale bevragingen met een spoedeisend karakter direct en met een hoge prioriteit werden opgepakt. Enkele medewerkers waren aangewezen om spoedeisende zaken af te handelen zodat de werkzaamheden van het MOT niet volledig stil zouden komen te liggen.

Aanwijzingen van het Meldpunt

Aanwijzingen op grond van artikel 27 LWTF

Het Hoofd van het Meldpunt kan in twee gevallen een aanwijzing op grond van artikel 27, lid 3 van de LWTF geven aan een dienstverlener:

Indien een melding niet voldoet aan de vereisten van artikel 26, lid 1 van de LWTF

Indien nadere gegevens of inlichtingen niet verstrekt zijn, zoals bedoeld in artikel 27, lid 1 van de LWTF

Een aanwijzing dient te bewerkstelligen dat de dienstverlener binnen de vastgestelde termijn de verzochte gegevens en inlichtingen alsnog aan het Meldpunt verschaft. Deze bevoegdheid heeft geen punitief karakter maar dient om de essentiële informatie (alsnog) te verkrijgen.

In het jaar 2016 zijn er tweemaal aanwijzingen gegeven aan een dienstverlener, aangezien de meldingen van ongebruikelijke transacties niet conform de wet ingediend waren. Eén van de aanwijzingen heeft echter niet geleid tot het gewenste resultaat, namelijk het verkrijgen van de juiste gegevens en inlichtingen van de dienstverlener.

Om deze reden was het Meldpunt genooddaakt om hiervan aangifte te doen bij de Officier van Justitie op grond van artikel 56 van de LWTF voor het niet opvolgen van een aanwijzing. In 2017 heeft het Openbaar Ministerie besloten om de zaak te seponeren. Ten slotte heeft het MOT in 2018 alsnog de vereiste informatie van de betreffende dienstverlener verkregen.

Aanwijzingen op grond van artikel 2 Regeling Indicatoren Ongebruikelijke Transacties

Het hoofd van het MOT heeft op grond van artikel 2 van de Regeling Indicatoren Ongebruikelijke Transacties de bevoegdheid om over te gaan tot het aanwijzen van lijsten. Op deze grond heeft het Hoofd in 2017 de Nationale Sanctielijst aangewezen. Deze aanwijzing heeft als gevolg dat voorgenomen en/of verrichte transacties door of ten behoeve van personen, groepen en entiteiten genoemd in deze lijsten als ongebruikelijk aangemerkt dienen te worden. Ook leggen de aanwijzingen een verplichting op aan dienstverleners om daarvan onverwijld een melding van een ongebruikelijke transactie bij het Meldpunt in te dienen.

Publicatie van voorschriften

Het Meldpunt kan bepalen op welke wijze meldingen van ongebruikelijke transacties moeten worden ingediend door dienstverleners (artikel 28 LWTF). Deze instructies worden neergelegd in een voorschrift en hebben het praktische doel om de verwerking van meldingen en het analyseproces door het Meldpunt zo efficiënt als mogelijk te laten verlopen. Deze voorschriften kunnen bijvoorbeeld worden vastgesteld naar aanleiding van geïdentificeerde risico's. In de jaren 2017 tot en met 2020 heeft het Meldpunt verschillende voorschriften bekend gemaakt:

- Voorschrift 'PEP' (2017)
- Uploaden objecten onder transactiegegevens (2017)
- Voorschrift 'COVID-19' (2020)
- Voorschriften direct gericht aan specifieke dienstverleners

Publicatie van alerts

Zodra het Meldpunt specifieke risico's identificeert waar elke dienstverlener rekening mee dient te houden bij het verrichten van zijn/haar compliance werkzaamheden, kan besloten worden om een alert/waarschuwing op de website te plaatsen.

Ook kunnen alerts bedoeld zijn om het publiek te informeren en bewust te maken van het bestaan van bepaalde risico's. Naast publicatie op de website kan het MOT daarom ook besluiten om een alert door de media te laten publiceren om meer slachtoffers van misdrijven te voorkomen.

Het Meldpunt heeft de volgende alerts gepubliceerd:

- Questa Holding, Questa World en Atlantic Global Asset Management (2017), naar aanleiding van een waarschuwing gepubliceerd door de CBA
- Mogelijkheid witwaspraktijken bij overgang nieuwe Florinbiljetten (2019)
- Waakzaamheid voor COVID-19-gerelateerde financiële criminaliteitsrisico's (2020)
- Waarschuwing voor 'romance scams' (2020) – eveneens door de nationale media gepubliceerd

2.2 Nationale ontwikkelingen

Aruba heeft de afgelopen jaren verschillende stappen gezet ter voorbereiding op de 'mutual evaluation' van de CFATF. De activiteiten die Aruba op nationaal AML/CFT-gebied heeft ondernomen tussen 2017 en 2020 stonden dan ook grotendeels in het teken van de aankomende evaluatie en de voorbereiding daarop. Deze activiteiten worden hieronder nader in detail toegelicht.

Hoewel het on-site bezoek van de evaluatoren voor de 'mutual evaluation' ingepland stond in september 2020 heeft de uitbraak van COVID-19 wereldwijd en de globale effecten daarvan geresulteerd in een vertraging bij de uitvoering van 'mutual evaluations' bij de landen die lid zijn van de CFATF, zo ook voor Aruba. Om deze reden heeft de CFATF besloten om het on-site bezoek uit te stellen tot september 2021.

Sanctieseminar

Op 5 en 6 december 2019 is er een seminar verzorgd op Aruba door het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland voor de relevante partners. In dit seminar werd voornamelijk kennis en ervaring met uitgewisseld met betrekking tot de implementatie van sanctiebesluiten van de Verenigde Naties en de Europese Unie. Medewerkers van het Meldpunt hebben geparticipeerd in het seminar.

Gap-analyse

Ter voorbereiding op de CFATF-evaluatie heeft het Meldpunt een exercitie uitgevoerd waarbij de relevante lokale wet- en regelgeving vergeleken wordt met de FATF Aanbevelingen 29 en 40. Uit deze exercitie, ook wel een gap-analyse genoemd, is gebleken dat relevante wetgeving op enkele fundamentele punten aangepast dient te worden zodat het Meldpunt (en daarbij ook het Land Aruba) minimaal voldoet aan hiervoor bedoelde Aanbevelingen. De exercitie was meer een bevestiging van de ontbrekende leemtes in de wet- en regelgeving. Het Meldpunt heeft reeds verschillende malen getracht te kunnen voldoen aan de FATF-vereisten door het indienen van verschillende wetsvoorstellen.

Een van de voornaamste leemtes is het ontbreken van regelgeving op het gebied van voorkomen en bestrijden van het financieren van proliferatie van massavernietigingswapens, ook wel afgekort tot proliferatiefinanciering of PF.

Naast het kunnen voldoen aan de Aanbevelingen acht het Meldpunt het ook van groot belang dat de wet op verschillende aspecten aangepast wordt zodat er op een adequatere en efficiëntere wijze het hoofd geboden kan worden aan het voorkomen en bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering.

In september 2018 is er een verzoek ingediend bij de Minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur voor het herzien en aanpassen van de Landsverordening voorkoming en bestrijding witwassen en terrorismefinanciering (LWTF).

Aanpassing AML/CFT-wetgeving

Vanaf 2017 tot en met 2020 hebben verschillende overleggen plaatsgevonden waarin het MOT samen met andere ketenpartners, zoals de Centrale Bank van Aruba, voorstellen heeft ingediend voor wijzigingen in de LWTF. Hierbij is, onder andere, uitgegaan van de FATF-aanbevelingen en de praktijkervaringen van diensten. Het Ontwerp van de LWTF is in juni 2020 aangeboden aan de Ministerraad en de Raad voor Advies. In september 2020 heeft de Raad van Advies een advies verstrekt. De commentaren en advies die in het document vermeld zijn, dienen verwerkt te worden in het concept LWTF voordat het aan het Parlement aangeboden kan worden.

Opschorting van transacties

Met de wijziging van de LWTF zal er ook een nieuwe bevoegdheid toegekend worden aan het Meldpunt, namelijk de opschortingsbevoegdheid. Deze bevoegdheid stelt het MOT in staat om over te gaan tot het (tijdelijk) opschorten (onderbreken) van een transactie. Het Meldpunt verkrijgt hiermee de bevoegdheid om de betrokken dienstverlener te bevelen om een transactie niet (verder) uit te voeren teneinde te voorkomen dat het vermogen (geld) uit het zicht raakt of in handen komt van criminelen. Vervolgens kunnen politie en justitie verdere acties uitvoeren.

Opschorten is een zeer proactieve maatregel, die al door verschillende buitenlandse FIUs toegepast wordt. Op internationaal niveau wordt er steeds meer aandacht geschonken aan de 'disruption of financial flows', omdat dit een zeer effectief middel is voor het traceren van vermogen en om witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering te voorkomen.

Terroristen en terroristische groeperingen hebben bijvoorbeeld geld nodig voor aanschaffen van wapens; het afreizen naar en het verblijven in omstreden gebieden; het ronselen van nieuwe leden voor de strijd, en; voor hun training. In samenwerking met dienstverleners en de ketenpartners kan het Meldpunt met een dergelijke preventief georiënteerde bevoegdheid op nationaal en internationaal niveau een terroristische groepering ontwrichten of een aanslag voorkomen.

'CFATF-country pre-evaluation training'

In december 2018 heeft de het CFATF-secretariaat in Curaçao een country assessment training gegeven ter voorbereiding op de 'mutual evaluations' die in de komende jaren zullen plaatsvinden voor de verschillende landen binnen het Koninkrijk. Vertegenwoordigers van het Meldpunt konden eveneens participeren in de training, die over enkele dagen was verspreid.

Vanwege de relevantie van de training is besloten om dezelfde training ook op Aruba te organiseren zodat alle relevante stakeholders daarbij aanwezig konden zijn. Deze training werd georganiseerd in oktober 2019, waarbij twee vertegenwoordigers van het CFATF-secretariaat een training hebben verzorgd voor alle leden binnen de AML/CFT-keten, inclusief partners van de private sector.

De trainingssessie werd geopend door de voorzitter van de AML/CFT-Stuurgroep, de Minister-President. De Minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur heeft eveneens een bemoedigende toespraak gehouden.

Nationale Risico Analyse – Aruba 2018

Aanbeveling 1 van de FATF verplicht Aruba om een Nationale Risico Analyse (NRA) uit te voeren. Tijdens een NRA beoordeelt een land waar de risico's voor witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering liggen. Op basis van deze conclusies moeten maatregelen getroffen worden om deze risico's te verkleinen.

Aruba heeft zich gecommitteerd om elke 5 jaar een NRA uit te voeren. In 2012 voerde Aruba haar eerste NRA uit waarna het in 2018 weer herhaald moest worden. Aruba heeft in 2018 echter voor een andere aanpak gekozen waarbij is gekozen voor de 'NRA-tool' en begeleiding van de Wereld Bank. Ook wilde Aruba inbreng krijgen van de private sector om de analyse zo compleet en grondig mogelijk uit te voeren.

De aftrap voor de NRA werd gedaan in oktober 2018 door middel van een workshop welke gepresenteerd werd door de Wereld Bank. Tijdens de workshop werden de participanten van de NRA, bestaande uit zowel private als publieke sectoren, geïnformeerd over de tool en de werkgroepen waarin zij waren ingedeeld.

De NRA werd uitgevoerd door de volgende werkgroepen:

- National vulnerability
- National threat
- Banking sector
- Other Financial Institutions
- Designated Non-Financial Businesses and Professions (DNFBPs)

Een jaar later, in september 2019, werd een tweede workshop georganiseerd. Opnieuw werd de workshop geleid door de Wereld Bank. Het doel van deze workshop was om de resultaten van de uitgevoerde NRA door de verschillende teams te bespreken, te verduidelijken en te finaliseren. Ook moesten de teams een start maken met de risico georiënteerde actieplannen, gebaseerd op de resultaten van de door de werkgroepen uitgevoerde analyse.

In maart 2020 is het conceptdocument van de NRA ingediend bij de Wereld Bank voor commentaar. Na ontvangst en verwerking van het commentaar die Aruba hierop ontving, is de NRA in september 2020 definitief afgerond waarna de NRA-rapportage ter vaststelling toegestuurd is aan de Minister-President als voorzitter van de AML/CFT Stuurgroep.

Het Meldpunt heeft actief deelgenomen aan de NRA en was vertegenwoordigd in elke werkgroep. Daarnaast was het Meldpunt teamleider voor het DNFBP-team en assistent-coördinator van de NRA.

Voorbereidingen on-site bezoek van de CFATF

Korte toelichting van het evaluatieproces

De evaluatie van de CFATF bestaat uit enkele onderdelen, namelijk de technische toetsing (of alle wetten in orde zijn) en de effectiviteitstoets (de toetsing of de wetten in de praktijk op een effectieve wijze ten uitvoer worden gebracht). Aan beide toetsingen gaat een schriftelijke beoordeling door de evaluatoren vooraf waarbij Aruba op haar beurt de kans krijgt om inhoudelijk te reageren op het commentaar van de evaluatoren.

Vervolgens volgt een bezoek van de evaluatoren op Aruba ('on-site'). Naar aanleiding van de schriftelijk ingediende documenten hebben de evaluatoren specifieke aandachtspunten geïdentificeerd waarover kritische vragen gesteld worden tijdens het on-site bezoek. Tijdens het on-site bezoek voeren de evaluatoren gesprekken met alle relevante diensten en de vertegenwoordigers van verschillende sectoren.

De resultaten van deze evaluatie worden neergelegd in een 'mutual evaluation' report (MER). Deze MER wordt vervolgens in behandeling genomen tijdens de plenaire overleggen bij de CFATF waarin Land Aruba de mogelijkheid heeft om onderwerpen ter discussie te stellen om een gunstigere beoordeling te krijgen. Na deze behandeling door de CFATF wordt de definitieve MER vastgesteld.

Actieve aanvang van het evaluatieproces

Het evaluatieproces behelst een ruime periode die begint wanneer het Meldpunt de mogelijkheid heeft om documentatie aan te leveren bij het evaluatieteam. Dit evaluatieproces loopt door tot het on-site bezoek van de evaluatoren in September 2021. Gedurende dit proces worden specifieke vragen gesteld door de evaluatoren en moeten documenten aangeleverd worden door het Land Aruba.

Om deze reden wordt hieronder een beknopte weergave gegeven van de meest belangrijke ontwikkelingen die zich hebben afgespeeld sinds de aanvang van het evaluatieproces:

Januari 2020

Het Meldpunt heeft, in afstemming met Directie Wetgeving en Juridische Zaken, het initiatief genomen om een 'kick-off meeting' te organiseren voor de leden van de AML/CFT Stuurgroep aangezien Aruba binnen korte termijn de questionnaire voor de technische toetsing dient te beantwoorden.

Tijdens de 'kick-off meeting' voert Minister-President Wever-Croes het openingswoord en verzoekt de aanwezige diensten om een actieve bijdrage te leveren aan de uitvoering van zowel het technische als het effectiviteitsonderdeel van de evaluatie.

Maart 2020

De CFATF heeft op verzoek van Aruba uitstel verleend voor het indienen van de questionnaire voor de technische toetsing vanwege de effecten van de COVID-19 pandemie op Aruba.

April 2020

Aruba heeft de technische questionnaire bij de CFATF ingediend.

Juni 2020

Na de verdeling van de effectiviteitsonderdelen ('immediate outcomes') onder de ketenpartners, begint Aruba met de schriftelijke uitwerking van de effectiviteitstoets. Dit onderdeel wordt, na afstemming binnen het Technisch Comité (bestaande uit de voorzitter van het AML/CFT Secretariaat, het hoofd van het Meldpunt, de Procureur-Generaal en de President van de CBA), getrokken door het Meldpunt.

Oktober 2020

Naar aanleiding van de ingediende questionnaire heeft Aruba het eerste concept van de MER ontvangen, voorzien van commentaren en additionele vragen van de evaluatoren.

November 2020

De Kleine Stuurgroep, bestaande uit het Meldpunt, het OM, de CBA en het AML/CFT Secretariaat (DWJZ), zijn samen gekomen om de resultaten van het eerste concept van de MER te bespreken en de reactie die daarop moet volgen.

2.3 Internationale ontwikkelingen

FATF

Aanpassing van FATF Aanbevelingen

In 2012 zijn de thans geldende FATF Aanbevelingen aangenomen. Deze Aanbevelingen geven een uitgebreid en consistent raamwerk van maatregelen, die van toepassing zijn op alle participerende jurisdicties.

Gedurende jaren zijn verschillende aspecten deze Aanbevelingen aangepast gelet op de veranderingen in de methodes van witwassen, terrorismefinanciering en financiering van proliferatie van massavernietigingswapens.

In de onderstaande tabel worden de wijzigingen in het kort beschreven (de FATF Aanbevelingen zijn ook gepubliceerd op de website van de FATF):

2017	
Herziening aanbeveling 18	Wijziging van paragraaf 4 van de interpretive notes ter verduidelijking van de verplichting tot het delen van informatie tussen 'financial groups' in relatie tot ongebruikelijke transacties.
Herziening aanbeveling 21, paragraaf b	Nadere verduidelijking van het 'tipping-off' verbod in relatie tot aanbeveling 18.
2018	
Herziening aanbeveling 2	Verzekering van de verenigbaarheid tussen AML/CFT-verplichtingen en de regelgeving ten aanzien van data bescherming en de bescherming van persoonsgegevens. Tevens wordt de onderlinge gegevensuitwisseling tussen de verschillende ketenpartners verder bevorderd.
Herziening aanbeveling 15 en toevoeging van definities aan de verklarende woordenlijst	Toevoeging van twee nieuwe definities: 1. 'Virtual asset' 2. 'Virtual asset provider' Aanbeveling 15 uitgebreid met de nieuwe definitie van virtueel vermogen, aangezien het misbruik van virtueel vermogen het risico voor witwassen en terrorismefinanciering heeft vergroot. Landen reageren op verschillende wijzen op dit risico. Momenteel wordt van landen verwacht dat zij naar eigen inzichten effectieve maatregelen treffen om dit risico te mitigeren.
2019	
Toevoeging van interpretive note bij aanbeveling 15	Verduidelijking van de toepassing van AML/CFT vereisten in relatie tot virtuele valuta en dienstverleners.

2020	
Herziening aanbeveling 1 en de interpretive note van aanbeveling 1	Toevoeging van een verplichting voor landen, financiële instellingen en DNFBPs om de risico's van gerichte financiële sancties ten aanzien van proliferatie financiering (aanbeveling 7) te identificeren en mitigerende maatregelen te nemen.
Herziening van aanbeveling 2 en een nieuwe interpretive note van aanbeveling 2	Toevoeging van een verwijzing naar proliferatie financiering ten aanzien van nationale samenwerking en coördinatie. Invoeging van een nieuwe interpretive note waarin het raamwerk met betrekking tot de onderlinge samenwerking, coördinatie en informatie-uitwisseling tussen nationale autoriteiten nader wordt beschreven.

Globaal geïdentificeerde risico's

Om de FATF Aanbevelingen op een adequate wijze te kunnen implementeren zijn er verschillende handboeken gepubliceerd tussen 2017 en 2020. Vanwege de wijzigingen die zijn doorgevoerd in de aanbevelingen en de geïdentificeerde globale AML/CFT/CPF-risico's, waaronder de wijzigingen met betrekking tot proliferatiefinanciering en virtuele valuta, heeft de FATF veel focus gelegd op deze onderwerpen bij de publicatie van handboeken. Verder blijft terrorismefinanciering onderhevig aan een veranderende modus operandi door terroristen waardoor zij continu op zoek zijn naar nieuwe manieren om terroristische activiteiten te financieren en te ontplooiën. De risico's hiervan worden door de FATF uitgewerkt in verschillende publicaties.

De FATF focust zich in toenemende mate ook in onderwerpen als vermogenstracering ('asset recovery') en witwassen door middel van misbruik van COVID-19 maatregelen die door landen zijn opgelegd. Ook wordt er meer nadruk gelegd op kindermisbruik en mensensmokkel.

Wijziging procedures 'mutual evaluations'

De COVID-19 pandemie heeft ertoe geleid dat 'mutual evaluations' van meerdere landen uitgesteld moesten worden. Om verdere vertraging tegen te gaan, heeft de FATF de evaluatieprocedures gewijzigd met als gevolg dat on-site bezoeken van de evaluatoren geheel of gedeeltelijk virtueel plaats kunnen vinden.

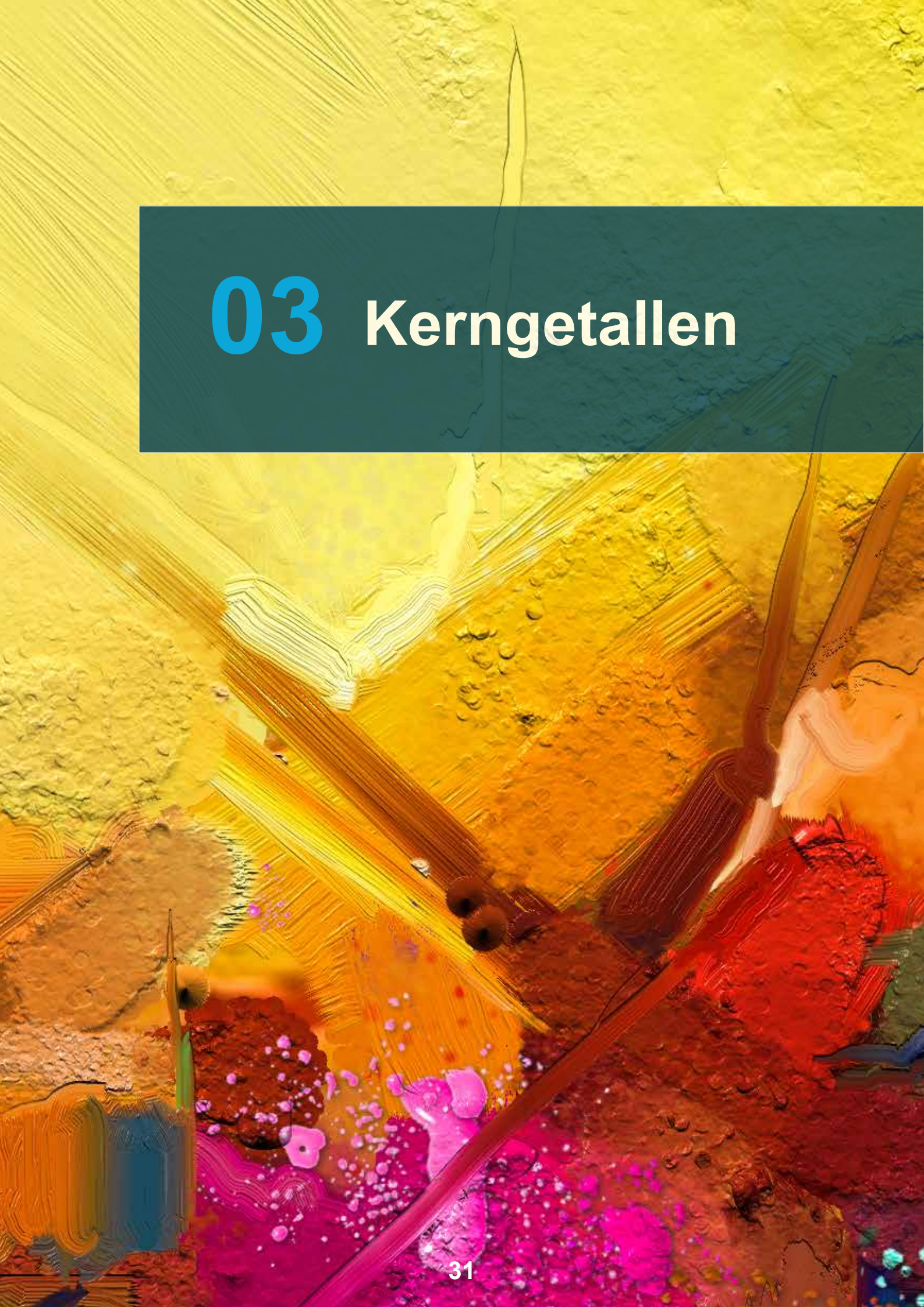
De beoordeling of en in hoeverre een on-site virtueel plaats moet vinden is afhankelijk van verschillende factoren, zoals het COVID-risico van het te evalueren land en de focus van de onderwerpen die tijdens de on-site behandeld moeten worden.

CFATF

De CFATF heeft twee typologierapporten gepubliceerd met betrekking tot het verschuiven van contante gelden en andere verhandelbare instrumenten, enerzijds, en een rapport ten aanzien van illegale loterijen. In deze rapporten worden de risico's en verschillende methoden en technieken van witwassen en terrorismefinanciering besproken in relatie tot voornoemde onderwerpen.

Egmont Group

Vanwege het feit dat de chair van de Egmont Group niet langer hoofd is van de FIU van Argentinië en derhalve niet langer kan fungeren als chair, is tijdens de vergaderingen in Mauritius in januari 2020 Mw. H. Kusters-Verbeek (FIU-Nederland) aangesteld tot interim Chair voor de Egmont Group. De Egmont Group vergadering dat begin juli 2020 ingepland stond, werd vanwege de COVID-19 pandemie geannuleerd. De Heads of FIU werd echter gevraagd om buiten de sessies om beslissingen te nemen met betrekking tot het aanstellen van de nieuwe chair en de chair van de Membership, Support and Compliance Working Group. In december 2020 heeft een virtueel overleg plaatsgevonden van de Policy and Procedure Working Group, alsmede met sub-werkgroepen.

The background of the page is an abstract painting. It features broad, expressive brushstrokes in shades of yellow, orange, and brown, creating a textured, layered effect. A dark teal banner is positioned horizontally across the upper portion of the page, containing the chapter title. Below the banner, the painting continues with more vibrant colors, including magenta, pink, and red, interspersed with the warmer tones.

03 Kerngetallen

3. Kengetallen

In dit hoofdstuk worden de kengetallen van het Meldpunt gepresenteerd.

3.1 Totaalcijfers

Dienstverleners		2016	2017	2018	2019	2020
Financieel	Commerciële banken	18,144	19,084	20,034	21,811	14,931
	Offshore banken	32	39	1,264	-	-
	Geldtransactiebedrijven	2,566	3,363	1,614	2,696	2,143
	Levensverzekeraars	1	6	6	10	23
	Overige Financiële Instellingen	172	232	199	246	172
	Totaal	20,915	22,724	23,117	24,763	17,269
Niet Financieel	Accountants	4	6	27	43	65
	Advocaten	4	133	43	138	58
	Belastingadviseurs	4	2	0	15	10
	Casino's	9,593	11,343	12,627	13,848	8,330
	Handelaren in juwelen	6	9	13	14	12
	Handelaren in voertuigen	35	34	38	42	48
	Makelaars	39	80	168	282	256
	Notarissen	296	273	437	420	350
	Trustkantoren	1,278	410	388	376	236
	Totaal	11,263	12,290	13,741	15,178	9,365
Douane	Totaal	920	657	560	498	199
Totaal		33,094	35,671	37,418	40,439	26,833

Tabel 1 Overzicht totaal aantal meldingen

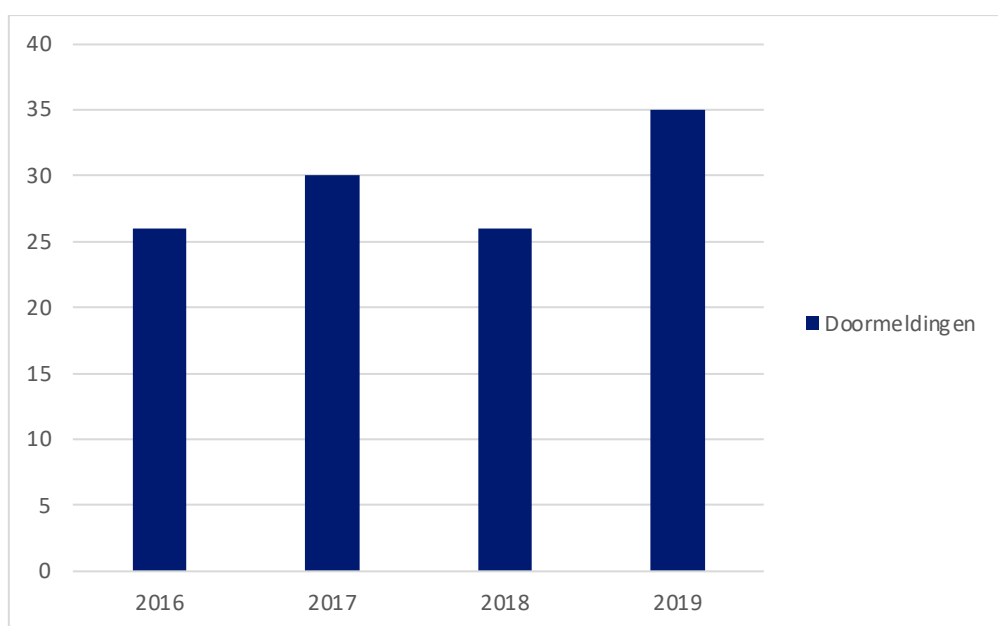
In 2020 zijn in totaal 26,833 meldingen ontvangen. Dit is een daling van 33,6 % ten opzichte van 2019. Deze forse daling had te maken met de 'shelter-in-place' maatregel van de Regering van Aruba in verband met de Covid-19-pandemie, die op 29 maart 2020 van kracht werd. Deze maatregel hield in dat burgers thuis moesten blijven en alleen voor essentiële aangelegenheden hun huis mochten verlaten (deze maatregel werd op 25 mei 2020 opgeheven). Niet-essentiële diensten en bedrijven waren voor het publiek gesloten. Het aantal ontvangen meldingen van financiële dienstverleners in 2020 vertoont een daling van 30,3% ten opzichte van 2019. Behalve de levensverzekeraars hebben alle financiële instellingen minder gemeld in 2020 dan het jaar ervoor.

Ook de bedrijfsvoering van de niet- financiële dienstverleners werd door de maatregelen van de Covid19-pandemie op negatieve wijze aangetast. Ten opzichte van 2019 is sprake van een daling van 38,3%. De daling was niet bij alle niet-financiële dienstverleners even groot. Bij de accountants was er sprake van een toename van 51,2% ten opzichte van 2019. De autohandelaren hebben ook 2 meldingen meer ingediend vergeleken met het jaar ervoor.

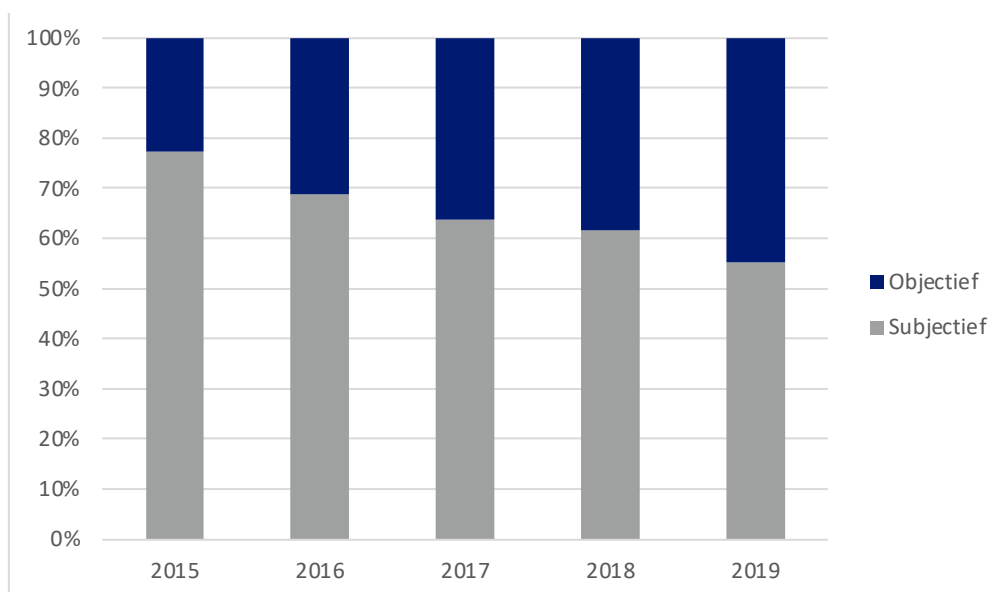
Het aantal meldingen van in- en uitvoer van contant geld is fors gedaald van 498 meldingen in 2019 naar 199 meldingen in 2020 omdat het vliegverkeer voor een aantal weken stillag en per eind 2020 slechts voor circa 34% op het niveau was van 2019.

3.2 Doormeldingen

Er zijn in 2020 42 doormeldingsrapporten verstrekt aan opsporingsdiensten en het Openbaar Ministerie. Een top jaar met het hoogste aantal doormeldingen in een jaar in de laatste decennia. Dit zijn 7 doormelding meer ten opzichte van 2019. In 2020 werden er meer doormeldingen gedaan op basis van een objectieve indicator. Vanaf 2018 is sprake van een stijgende trend van het gebruik van objectieve indicatoren in doormeldingen. De subjectieve meldingen staan nog steeds centraal, met name in zaken die te maken hebben met corruptie en omkoping. Aan deze meldingen zijn kenmerkend een groot aantal transacties verbonden, die op basis van objectieve indicatoren aan het MOT werden gemeld en die deel hebben uitgemaakt van de interne onderzoeken.

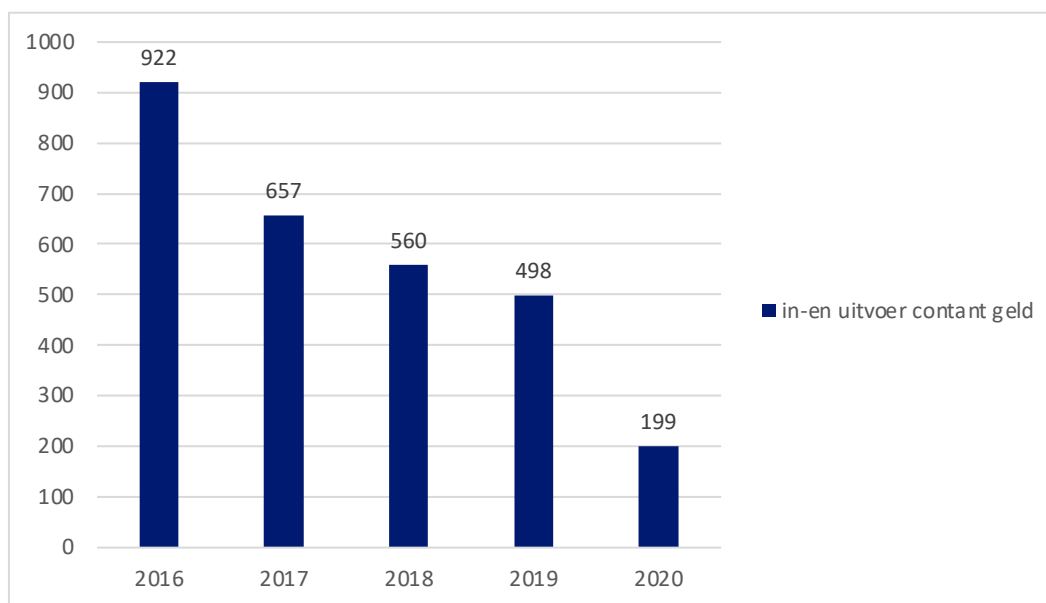
Grafiek 1 Status Analyses.

Grafiek 2 Verhouding doormeldingen op basis van indicator

3.3 Meldingen in- en uitvoer contant geld

In 2020 zijn 199 meldingen in-en uitvoer van contant geld ontvangen. Afgezien van de dalende trend vanaf 2017, heeft de forse daling in 2020 te maken met de door de Regering van Aruba getroffen maatregelen in het kader van de Covid-19-pandemie.

Grafiek 3 Meldingen in- en uitvoer contant geld.

3.4 Nationale gegevensuitwisseling

In 2020 is het Meldpunt 5 keer bevraagd door het OM (inclusief de bevragingen van de Landsrecherche). Dit waren bevragingen met betrekking tot corruptiezaken.

Instantie	2018		2019		2020	
	inkomend	uitgaand	inkomend	uitgaand	inkomend	uitgaand
OM	6	3	3	1	5	1
Politie	2	1	3	4	1	1
VDA			5		2	
CBA		15		15		11
Dienstverleners		18		16		30
Overig	1		1		1	
Totaal	9	37	12	36	9	43

Tabel 2 Nationale bevragingen.

In 2020 heeft het Meldpunt ook 11 informatieverzoeken van de toezichthouder (CBA) ontvangen. Deze informatieverzoeken betreffen het meldgedrag van dienstverleners en dragen bij aan het uitvoeren van meer risico gebaseerde toezicht. De informatie-uitwisseling met de toezichthouder is gebleken effectief te zijn voor de planning van risico gebaseerde toezicht. Ten aanzien van de gegevensuitwisseling met de dienstverleners, heeft het Meldpunt 30 uitgaande bevestigingen geregistreerd, waarvan 19 aan commerciële banken, 9 aan geldtransactie bedrijven en 2 aan overige dienstverleners.

3.5 Internationale gegevensuitwisseling

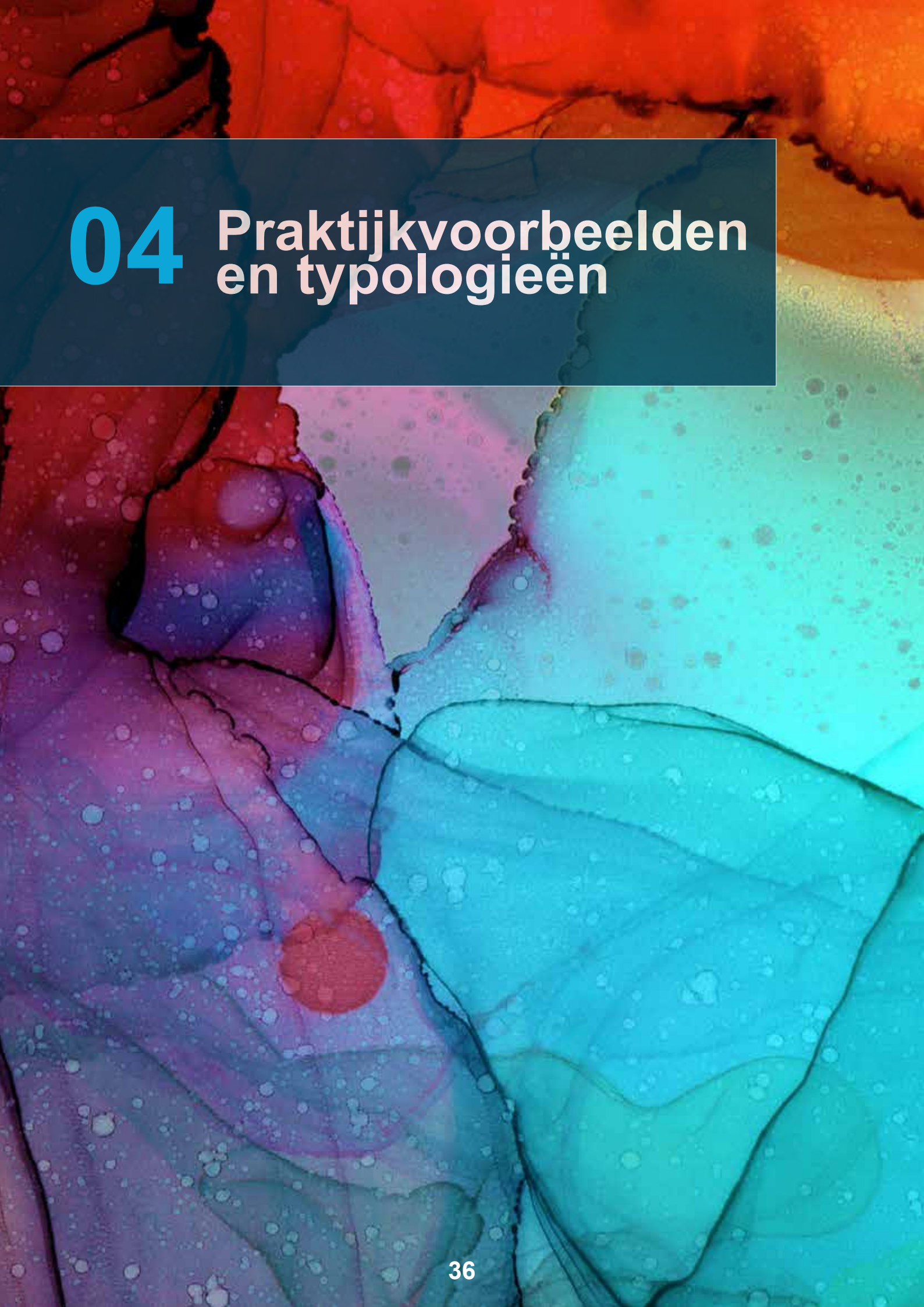
In 2020 heeft het Meldpunt bevestigingen en spontane informatie van andere meldpunten ontvangen en zijn er bevestigingen en spontane informatie uitgestuurd. Onderstaande tabel (3) toont over de periode 2018 tot en met 2020 het aantal ontvangen en het aantal verstrekte spontane informatie. De daaropvolgende tabel presenteert het aantal ontvangen bevestigingen en het aantal verzonden bevestigingen van het Meldpunt naar buitenlandse FIUs.

Nationaal FIU	2018		2019		2020	
	inkomend	uitgaand	inkomend	uitgaand	inkomend	uitgaand
Totaal	6	3	7	1	7	2

Tabel 3 Spontane Informatie.

Internationaal FIU	2018		2019		2020	
	inkomend	uitgaand	inkomend	uitgaand	inkomend	uitgaand
	10	7	21	24	10	24
Overig	0	0	0	0	0	0
Totaal	10	7	21	24	10	24

Tabel 4 Internationale Bevestigingen.

The background of the page is a vibrant, abstract composition. The top half features a dark blue and red gradient with organic, marbled patterns. The bottom half is dominated by a bright cyan and magenta color scheme, also with organic, flowing patterns. The overall effect is a dynamic and artistic visual texture.

04 **Praktijkvoorbeelden en typologieën**

4. Praktijkvoorbeelden en typologieën

In dit hoofdstuk zijn enkele casussen uitgeschreven van zaken uit de praktijk van het Meldpunt waarbij het vermoeden bestond dat er sprake was van witwassen of financieren van terrorisme. Deze zaken zijn in de periode 2017 tot en met 2020 door het MOT behandeld.

Casus 1: 'Easy come, easy go!'

Aanleiding

Naar aanleiding van belastende informatie in de media over een prominente persoon en de organisatie waar deze persoon een vertrouwensfunctie vervulde, besloot een dienstverlener de transacties van de natuurlijke – en rechtspersoon te analyseren. Een aantal van de transacties werd gemeld aan het Meldpunt. Deze transacties bevestigden de belastende informatie.

Uit gegevens van een tweede dienstverlener bleek dat de prominente persoon een contante transactie had verricht voor de aankoop van een waardevol goed.

Analyse

Uit de analyse is gebleken dat deze prominente persoon opdracht had gegeven om, gedurende een relatief korte termijn, een bedrag van in totaal in de tienduizenden florin te laten onttrekken van de rekening van de organisatie ten gunste van een derde die geen relatie had met de organisatie. De prominente persoon is een goede bekende van deze derde persoon. Voor de onttrokken bedragen van de rekening van de organisatie waren er geen verklaringen gegeven.

Het is niet onwaarschijnlijk dat het subject (de prominente persoon) het goed heeft gekocht met het geld dat hij had laten onttrekken van de rekening van de organisatie.

Afdoening

Aan het licht is gekomen dat de prominente persoon onbevoegd gelden heeft laten onttrekken van de rekening van de organisatie waar deze een vertrouwensfunctie vervulde. De prominente persoon heeft hiertoe ook schuld bekend.

Er is hier sprake geweest van 'verduistering': het ten onrechte gelden laten onttrekken van de rekening van de organisatie voor persoonlijke doeleinden.

In onderhavige zaak was een civielrechtelijke afhandeling wenselijker dan een strafrechtelijke afhandeling.

Red flags in casus 1

Een prominente persoon die transacties laat verrichten die niet gerechtvaardigd zijn.

- Transacties ten gunste van een derde persoon, die niet gerelateerd is aan de organisatie, waar de prominente persoon een vertrouwensfunctie vervulde.
- Transacties waarvoor geen of geen logische verklaringen zijn gegeven.
- Het totale bedrag gemoeid met deze transacties in een relatief korte periode is aanzienlijk groot.
- De aankoop van een waardevol goed voor een aanzienlijk bedrag in contanten in dezelfde periode, waarin het geld onbevoegd werd onttrokken van de rekening van de organisatie.

Casus 2: 'All-in the family'

Aanleiding

Naar aanleiding van recente internationale ontwikkelingen op het gebied van terrorisme c.q. terrorismefinanciering, zijn er nieuwe kenmerken van deze ontdekt die in dit praktijkvoorbeeld naar voren komen.

De kenmerken hebben betrekking op:
het versturen van relatief kleine bedragen met de omschrijving voor familie-onderhoud
reispatronen met doorvoerlanden in het Midden-Oosten en Zuidoost-Europa
investerings in vastgoed met contant geld
de leeftijdscategorie van de betrokkenen tussen 20 en 40 jaar

Analyse

Een subject in de dertig verricht in de periode januari 2015 tot en met oktober 2016 diverse transacties naar begunstigen in conflictgebieden en landen die grenzen aan deze. De personen, voor wie het geld wordt verstuurd, zijn familieleden, aldus het subject. Het subject en levenspartner, ook in de dertig, zijn ingeschreven in het Register van de Kamer van Koophandel als eigenaren van een eenmanszaak, een timmerbedrijf.

Telkens worden bedragen tussen Afl. 300 en Afl. 2.000 verstuurd naar familieleden en als reden wordt opgegeven voor eten, huur en financiële hulp. De meeste begunstigen in het buitenland gebruiken een en hetzelfde adres en hebben bijna allemaal dezelfde achternaam.

In 2015 heeft het subject 4 keer geld gestuurd naar een familielid dat in negen maanden tijd in drie verschillende landen in het Midden-Oosten en Zuidoost-Europa is geweest. In één van de landen is het geld niet opgehaald door bedoeld familielid.

Het familielid in het buitenland vertoont naam gelijkenis met een persoon die op de EU-sanctielijst heeft gestaan vanaf november 2011 tot mei 2015 en die voorkomt in het bestand van World Check.

In de periode van januari 2015 tot oktober 2016 is er een totaalbedrag van Afl. 19.000 naar het buitenland verstuurd door het subject.

Subject en partner hebben in bedoelde periode vastgoed gekocht. De betaling van de aankoopprijs is in contanten onderling verrekend met de verkoper. De herkomst van het geld is onbekend.

Afdoening

De financiële inlichtingen zijn verstrekt aan de bevoegde autoriteiten.

Red flags in casus 2

- Mogelijke match van de naam van de ontvanger van het geld in het buitenland met de naam op de EU-sanctielijst en in het bestand van World Check.
- Het versturen van telkens relatief kleine bedragen naar familieleden in landen in conflictgebieden en omstreken en met de omschrijving, voor familie-onderhoud.
- De reispatroon van degene naar wie het geld wordt verstuurd in het buitenland: in negen maanden tijd in drie verschillende landen geweest.
- De aankoop van onroerend goed door onderlinge (contante) afrekening tussen de kopers en verkopers.
- Het hoge risico voor terrorisme(dreiging) van de bestemmingslanden.

Casus 3: 'Kortsluiting' in het financiële circuit!

Aanleiding

Aanwijzingen van schuld aan een strafbaar feit zijn gerezen tegen een aantal subjecten (natuurlijke personen) van Aziatische afkomst. Zij worden verdacht van het onrechtmatig overmaken en het onrechtmatig wisselen van geld en hiermede provisies verdienen.

De beschikbare gegevens in het Meldregister afkomstig van diverse dienstverleners zijn door het Meldpunt geanalyseerd, daar waar nodig verrijkt met nadere gegevens van de betrokken dienstverleners en met informatie uit (inter)nationale bronnen.

De geanalyseerde informatie is omgezet tot financiële inlichtingen en deze zijn verstrekt aan de justitiële autoriteiten.

Analyse

Twee personen worden aangemerkt als de hoofdschuldigen, die anderen gebruikten om transacties te verrichten namens hen. De meeste van hen waren familieleden. Persoonlijke bankrekeningen van de twee hoofdschuldigen trekken de aandacht. Opmerkelijk is een aantal transacties verricht door verschillende natuurlijke personen op de persoonlijke bankrekeningen van de hoofdschuldigen. Diverse contante c.q. girale banktransacties, casinotransacties en het fysieke transport van contant geld zijn geanalyseerd over de periode 2012 tot en met 2016. Hieronder een aantal feiten en omstandigheden op een rij:

Contante -, girale transacties en fysiek transport van contant geld

Flinke bedragen zowel in Afl. als USD worden op frequente basis gestort en opgenomen van zowel de persoonlijke als de zakelijke bankrekeningen van de betrokkenen; een aantal keren zonder een verklaarbare reden.

De contante stortingen op de zakelijke bankrekeningen zijn voornamelijk in ronde bedragen.

Overboekingen, door derden niet zijnde de rekeninghouder, op de persoonlijke bankrekeningen van de hoofdschuldigen: als reden voor een aantal transacties is gegeven, terugbetaling lening. Een aantal overboekingen is afkomstig uit het buitenland. Een paar keer worden grote sommen geld overgemaakt voor investeringen in onroerend goed. Of de omschrijving 'terugbetaling lening' daarmee te maken heeft, is niet bekend.

Verscheidene personen, met dezelfde achternaam of hetzelfde adres, hebben vele contante transacties verricht bij de casino's. De herkomst van het geld is niet bekend.

Fysiek transport van contante gelden naar het buitenland. Landen van bestemming gerelateerd aan het fysieke transport van geld zijn voornamelijk in het Caribische Gebied, Europa en Azië.

Het totaalbedrag van met name de contante stortingen c.q. - opnamen en het fysieke transport van geld is in de miljoenen AFL. in de periode 2012 tot en met 2016.

Informatie-uitwisseling tussen FIU's

Ruim honderdduizend dollars contant heeft een aantal subjecten samen uit Aruba getransporteerd zonder dat er aangifte is gedaan bij de douane noch in Aruba noch in het land van bestemming. Die subjecten zijn, bij een passagierscontrole, in het land van bestemming aangehouden omdat zij elk een bedrag van meer dan twintigduizend florin bij zich had. Die subjecten kunnen in verband worden gebracht met de hoofdschuldigen gelet op de achternaam en/of het opgegeven adres.

Afdoening

De financiële inlichtingen zijn verstrekt aan de justitiële autoriteiten. Strafrechtelijke vervolging heeft plaatsgevonden en heeft ertoe geleid dat subjecten veroordeeld zijn en een enorm bedrag is verbeurdverklaard.

Red flags in casus 3

- Aanzienlijke bedragen worden gestort op de persoonlijke bankrekeningen zonder een verklaarbare reden.
- Grote bedragen worden overgeboekt op de persoonlijke bankrekeningen zowel afkomstig van binnenlandse - als buitenlandse bankrekeningen. De overboekingen geschieden door familieleden en door derden en deze vallen buiten het rekeningprofiel.
- De gelden die door derden op de persoonlijke bankrekeningen gestort c.q. overgeboekt worden met de omschrijving, terugbetaling lening. Het is niet bekend hoe de lening en waarvoor deze is afgesloten.
- Van dezelfde persoonlijke bankrekeningen worden gelden onttrokken voor investeringen in onroerend goed.
- Het opgeven van verschillende adressen, onder meer vestigingsadressen van rechtspersonen, bij het verrichten van transacties: mogelijk bedoelt om de identiteit van de betrokkenen te verhullen.
- De verschillende subjecten die in de casino's transacties verrichten zijn aan elkaar gerelateerd door middel van het woonadres c.q. achternaam. Waar de gelden vandaan komen die gespeeld worden in de casino's is niet bekend.
- Geen aangifte doen van het uitvoeren van contant geld ter waarde van meer dan twintigduizend Florin is een strafbaar feit.

Casus 4: 'Tegen 'ELF' ogen dobbelen'

Aanleiding

Het Meldpunt ontvangt in november 2017 een verzoek van het Openbaar Ministerie dat betrekking heeft op het onderzoek 'ELF (11)'. Vijf subjecten worden verdacht van handel in verdovende middelen met name cocaïne, van het deel uitmaken van een criminele organisatie en van het witwassen van gelden.

Een Canadese vrouw is in oktober 2017 aangehouden op de Arubaanse luchthaven toen zij op het punt stond te vertrekken naar Canada met cocaïne in haar bezit. Deze vrouw verklaart dat een Canadese man haar gesproken heeft over het vervoeren van drugs naar Canada. Dezelfde man is, in april 2018, gearresteerd op de Arubaanse luchthaven voor het importeren van marihuana.

Analyse

De subjecten die verdacht worden van handel in verdovende middelen zijn vrij jong. In de periode 2016 – 2018 ontvangen zij Money Transfers vanuit Canada, Nederland en Tsjechië² en zij verzenden Money Transfers naar Canada en Colombia via geldtransactiebedrijven in Aruba. Het merendeel van de Money Transfers is uitgevoerd door bovengenoemde Canadese man. Hij verstuurt veel gelden naar Canada. Uit zijn paspoort blijkt dat hij in juni 2016 twintig dagen in Venezuela is geweest en, twee dagen na aankomst in Aruba, ontvangt hij ruim AFL. 2.000 uit Guyana en als reden geeft hij op 'geldnood'. Echter op diezelfde dag verzendt hij een Money Transfer van ongeveer AFL. 1.000 naar Cali, Colombia.

Aangezien bovengenoemde twee subjecten de Canadese nationaliteit hebben en het merendeel van de transacties naar hetzelfde adres in Canada is verricht, is nadere informatie opgevraagd bij de Canadese FIU. Uit de informatie van het MOT blijkt dat deze Canadese man substantiële bedragen op zijn persoonlijke bankrekening ontvangt, hij wisselt, via een geldwisselkantoor in Canada, grote contante bedragen in Amerikaanse dollars om in Canadese dollars en hij verklaart dat hij het geld heeft ontvangen in het kader van zijn beroep als makelaar. Hij is bestuurder van twee bedrijven in Canada waarvan één in februari 2016 is ontbonden en het andere, een makelaarsbedrijf, in 2018 een actieve status had.

Afdoening

Misdaad mag niet lonen. Onze geanalyseerde gegevens verrijkt met de informatie van de Canadese FIU zijn als financiële inlichtingen (financial intelligence) verstrekt aan het Openbaar Ministerie. In het kader van reciprociteit heeft het Meldpunt zijn geanalyseerde gegevens gedeeld met de Canadese FIU.

In 2018 zijn de twee Canadese subjecten in Aruba veroordeeld tot gevangenisstraffen van respectievelijk 20 en 12 maanden voor het bezitten van marihuana en cocaïne, de betrokkenheid bij de export en het exporteren van cocaïne.

Red flags in casus 4

- Het ontvangen van Money Transfers vanuit Canada en Europa en het versturen van gelden naar Colombia, zonder een duidelijk zakelijk of economisch doel, gaat dikwijls gepaard met de smokkel van cocaïne van Aruba naar Canada en Europa.
- Bedrijven kunnen als dekmantel fungeren voor het witwassen van opbrengsten uit drugshandel.

² In Praag geldt een gedoogbeleid ten opzichte van het persoonlijk gebruik en bezit van drugs. Per 1 januari 2010 heeft de Tsjechische regering het bezit van kleine hoeveelheden harddrugs uit het wetboek van strafrecht geschrapt.

Casus 5: 'Vele handen maken licht werk'

Inleiding

Het Meldpunt ontving een uitgebreide melding van een financiële dienstverlener dat een nieuwe cliënt van de financiële dienstverlener met naam, geboortedatum en geboorteplaats overeenkomst vertoonde met een vermelding op een commerciële compliance website. Ook werd de naam van de cliënt in een online bericht in verband gebracht met computer hacking en vond de dienstverlener online een uitstaand arrestatiebevel van enkele jaren eerder voor een subject met dezelfde naam, geboortedatum en geboorteplaats.

Analyse

Direct na de ontvangst van de melding van de financiële dienstverlener is de informatie uit de melding, veredeld met eigen online onderzoek, doorgemeld aan het Openbaar Ministerie. Door het uitstekende vooronderzoek en de uitgebreide informatie van de melder kon de doormelding binnen één dag worden opgesteld en afgerond. Vooraf is telefonisch overleg geweest tussen het Meldpunt en het Openbaar Ministerie over dit subject. Het Openbaar Ministerie zou direct na ontvangst van de doormelding nagaan of jegens het subject nog een uitstaand internationaal arrestatiebevel zou lopen.

Afdoening

Het Openbaar Ministerie heeft de zaak opgepakt en navraag gedaan bij INTERPOL. Dit heeft uitgewezen dat het lokale subject, ondanks alle overeenkomsten, niet hetzelfde subject is als werd genoemd op de commerciële compliance website, het online artikel over computer hacking of het internationale arrestatiebevel.

Red flags in casus 5

- Overeenkomst tussen de gegevens van het subject en een vermelding op een commerciële compliance website.
- De naam van het subject werd online in verband gebracht met een strafbaar feit.
- Een uitstaand internationaal arrestatiebevel voor een subject met dezelfde naam, geboortedatum en geboorteplaats.

Casus 6: 'Dromen zijn bedrog'

Inleiding

Het subject is een Arubaanse man van middelbare leeftijd. Hij viel op bij de financiële dienstverleners doordat hij meerdere transacties verrichtte met meerdere subjecten, zonder dat er een relatie bekend was met de ontvangers of het land waar zij wonen. Het subject had ook geen reispatroon naar deze landen. Navraag bij het subject wees uit dat het subject online een vriendin had gekregen en via haar zou het subject toegang krijgen tot een miljoenenbedrag. Hij moest echter eerst kosten betalen, waarna hij waardepapieren met een miljoenenwaarde zou verkrijgen.

Analyse

Onderzoek online naar de vriendin van het subject wees uit dat haar naam en foto regelmatig worden gebruikt door oplichters. Het subject had zijn vriendin ook nooit ontmoet en ontving enkel van haar digitale instructies, waar vreemde fouten in zaten. Dit wees erop dat het subject het slachtoffer is geworden van een 'romance scam', waarbij daders valse romantische bedoelingen/intenties aan het slachtoffer uiten om hun vertrouwen te winnen en hen vervolgens te gebruiken voor financieel/financiële misbruik/- uitbuiting. Er waren duidelijke aanwijzingen dat het subject een 'relatie' had met iemand die zich voordeed als een ander persoon voor dit doel. Uit de geanalyseerde informatie bleek verder dat er kenmerken aanwezig waren van een 'advance fee scam', waarbij het slachtoffer geld aan iemand overmaakt in afwachting van de ontvangst van iets met grotere waarde, maar in werkelijkheid weinig of niets terugkrijgt. Het subject is op deze wijze een substantieel bedrag afhandig gemaakt. De waardepapieren leken echter vervalst.

Afdoening

De informatie van het subject is doorgegeven aan de NCTVI (Nationaal Centraal bureau, Terrorismebestrijding, Veiligheid en Interpol). Er is door NCTVI met het subject gesproken om hem te overtuigen dat hij werd opgelicht en te voorkomen dat het subject nog meer geld naar de oplichters zou sturen.

Het Meldpunt heeft naar aanleiding van deze en andere scams een alert uitgegeven om het publiek te waarschuwen voor dergelijke oplichtingspraktijken.

Red flags in casus 6

- Het slachtoffer stuurt geld naar subjecten en landen zonder daar een duidelijke relatie mee te hebben.
- Het slachtoffer denkt een vriendin in het buitenland te hebben, die echter in verband wordt gebracht met 'scamming' online
- Berichten en documenten van de oplichters bevatten vreemde fouten of lijken vervalst
- Het slachtoffer moet geld betalen en zou in ruil daarvoor waardepapieren met een grote waarde verkrijgen, maar ontvangt in de praktijk weinig of niets in retour.

05 Beleidsdoelstellingen 2021

5. Beleidsdoelstellingen 2021

Op basis van de wettelijke taken van het Meldpunt zijn de beleidsdoelstellingen voor 2021 opgesteld. In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de beleidsdoelstellingen die het Meldpunt wenst te realiseren.

Intake

- Doorontwikkeling meldingsproces;
- Implementatie pre-screening om urgente zaken te kunnen identificeren.

Analyse

- Interne procedures indien nodig herzien;
- Verhogen aantal doormeldingen.

Nationale samenwerking

- Versterken nationale samenwerking in voorbereiding op de FATF 4th round of 'mutual evaluations';
- Continuering samenwerking met de CBA;
- Bijdrage aan de herziening van de AML/CFT-wetgeving.

Feedback

- Voortzetten van individuele, algemene en sectorale feedback sessies;
- Bevordering feedback cyclus OM.

Onderzoek

- Opstellen typologierapporten.

Voorlichting

- Commerciële banken;
- Geldtransactiebedrijven;
- Casino's;
- Makelaars;
- Overheidsdiensten in voorbereiding op het Meldrecht dat in de wet zal worden opgenomen.

Internationale samenwerking

- Actieve deelname aan de CFATF-vergaderingen en training;
- Actieve deelname aan de Egmont meetings en trainingen.
- Vicevoorzitterschap van de Policy & Procedure Working Group van de Egmont.

Koninkrijkssamenwerking

- Maandelijke virtuele Hoofdenoverleg FIU-Nederland, Curaçao, St. Maarten & Aruba;
- Actieve deelname in Werkgroep Harmonisatie, Integriteit & Toezicht onder voorzitterschap van de Nederlandse Bank.
- Organiseren van Webinars voor stakeholders van het Koninkrijk.

Meldgedrag

- Verstrekken en bespreken meldgedragrapportages aan de CBA en dienstverleners;
- Analyse en bespreken meldgedragrapportages van de dienstverleners.

Personeelsbeleid

- Aantrekken additionele ICT-functionaris;
- Aanbieden cursus en opleiding op AML/CFT-gebied;
- Actieve participatie aan cursussen van ECOFEL;
- Bevorderen communicatievaardigheden;
- Cursus rapporteren in Nederlandse taal;
- Presentatie van micro- en macro-economische ontwikkelingen in relatie tot de taken van het MOT;
- Ontwikkelen van kernwaarden van de organisatie.

Organisatieontwikkeling

- Initiëren project organisatieverandering;
- Afronden inrichting kantoorruimtes;
- Revisie van missie, visie en organisatiedoelstellingen;
- Initiëren project vervanging software.

Annex

Annex

- I. Chronologie
- II. Afkortingen
- III. Begrippen
- IV. Organisatieprofiel
- V. Taken en bevoegdheden
- VI. Meldprocedure
- VII. Indicatorenlijst
- VIII. Internationale samenwerking
- IX. Nationale samenwerking
- X. Samenwerking binnen het Koninkrijk der Nederlanden
- XI. Strafbaarstelling

I Chronologie

Maanden	
Januari	
Februari	Egmont Group vergadering Overleg CBA
Maart	Overleg MLCO & MLRO Banken
April	Overleg FOP AML/CFT Stuurgroep overleg
Mei	Overleg OM
Juni	CFATF-vergadering Egmont Group vergadering (geannuleerd) ACAMS examen
Juli	Overleg CBA
Augustus	Overleg MLCO & MLRO Banken Overleg FOP
September	CFATF Ministerial Meetings AML/CFT Stuurgroep overleg
Oktober	FATF-vergadering Overleg CBA
November	CFATF-vergadering Overleg MLCO & MLRO Banken Overleg FOP
December	Overleg OM Overleg CBA

II Afkortingen

AML/CFT	Anti-Money Laundering and Combating Financing of Terrorism
Afl.	Arubaanse florin (bedragvermelding)
BFO	Bureau Financieel Onderzoeken
CBA	Centrale Bank van Aruba
CFATF	Caribbean Financial Action Task Force
CO	Compliance officer
DNFBPs	Designated Non-Financial Businesses and Professions
DWJZ	Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Egmont	Egmont Group
EG	Egmont Group
FATF	Financial Action Task Force
FDA	Fondo Desaroyo Aruba
FIOT	Fiscale Inlichtingen en Opsporings Team
FIU	Financial Intelligence Unit
FOP	Financieel Opsporings Partners
GTB(s)	Geldtransactiebedrijf (-ven)
KPA	Korps Politie Aruba
Lb	Landsbesluit
Lv	Landsverordening
LWTF	Landsverordening voorkoming en bestrijding witwassen en terrorismefinanciering
MER	Mutual Evaluation Report
Meldpunt	Het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties
MLCO	Money Laundering Compliance Officer
MLRO	Money Laundering Compliance Reporter
MOT	Meldpunt Ongebruikelijke Transacties
MOTSYS	Melding Ongebruikelijke Transacties Systeem
MOU	Memorandum of Understanding
NRA	National Risk Analysis/Nationale Risico Analyse
OM	Openbaar Ministerie
RST	Recherche Samenwerkingsteam
TBML	Trade based money laundering
VDA	Veiligheidsdienst Aruba
WW/TF	Witwassen en terrorismefinanciering

III Begrippen

Dienstverlener

Een financiële of een aangewezen niet- financiële dienstverlener, die op grond van artikel 1 LWTF meldplicht heeft.

Dienstverlenersoort

De dienstverleners worden onderverdeeld in twee soorten dienstverleners: financiële dienstverleners en aangewezen niet- financiële dienstverleners.

Financiële dienstverleners

Onder “financiële dienstverleners” wordt verstaan, een ieder die bedrijfsmatig één of meer van denavolgende activiteiten of werkzaamheden voor of ten behoeve van een cliënt verricht:

1. Het aannemen van deposito's en andere opvorderbare gelden van het publiek;
2. Het verstrekken van leningen;
3. Financial leasing, met uitzondering van consumentgerelateerde leasing;
4. Het overmaken of doen overmaken van gelden of geldswaarden;
5. Het uitgeven en beheren van betaalmiddelen anders dan geld, waaronder in ieder geval wordt verstaan credit cards, debit cards, cheques, traveller's cheques, bank- en postwissels en elektronisch geld;
6. Het verstrekken van financiële garanties en toezeggingen;
7. Het handelen in geldmarktinstrumenten, buitenlandse valuta, aandelen, valuta-, rente- en indexinstrumenten, overdraagbare effecten en termijnmarktinstrumenten;
8. Het deelnemen in de uitgifte van effecten en het verlenen in dat verband van financiële diensten;
9. Het beheren van individuele en collectieve beleggingsportefeuilles;
10. Het in bewaring nemen en administreren van contante of liquide effecten;
11. Het anderszins investeren, administreren of beheren van fondsen of gelden ten behoeve van derden;
12. Het sluiten, afkopen en uitkeren, alsmede het verlenen van bemiddeling bij het sluiten, afkopen en uitkeren van een levensverzekeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 1 van de Landsverordening toezicht verzekeringsbedrijf (AB 2000 no. 82), en van andere beleggingsgerelateerde verzekeringsproducten;
13. Het wisselen van geld en buitenlandse valuta;

Aangewezen niet- financiële dienstverleners

Onder “aangewezen niet- financiële dienstverleners” wordt verstaan eenieder die bedrijfsmatig één of meer van de navolgende activiteiten of werkzaamheden voor of ten behoeve van een cliënt verricht:

1. Een natuurlijke persoon, rechtspersoon, vennootschap of maatschap die als advocaat, notaris, kandidaat-notaris, belastingadviseur of in de uitoefening van een vergelijkbaar juridisch beroep of bedrijf optreedt;
2. Een natuurlijke persoon, rechtspersoon, vennootschap of maatschap die als externe registeraccountant, externe accountants-administratieconsulent of een daarmee vergelijkbare beroepsbeoefenaar optreedt;
3. Een natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die beroeps- of bedrijfsmatig handelt in of bemiddelt bij het aan- en verkopen van onroerende zaken, voertuigen, schepen, luchtvaartuigen, kunstvoorwerpen, antiquiteiten, en de rechten waaraan deze zaken zijn onderworpen;
4. Een natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die beroeps- of bedrijfsmatig handelt in edele metalen, edelstenen en juwelen;
5. Een casino als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Landsverordening hazardspelen (AB 1990 no. GT 44), alsmede een internetcasino;
6. Een trustkantoor als bedoeld in artikel 1 van de Landsverordening toezicht trustkantoren (AB 2009 no. 13);

Meldergroep

Op basis van de LWTF onderscheidt het Meldpunt tenminste de volgende groepen dienstverleners:

- Accountant
- Advocaat en juridische adviseur
- Administratiekantoor
- Bank
- Belastingadviseur
- Beleggingsinstelling
- Casino's en Internetcasino
- Factoringbedrijf
- Geldtransactiebedrijf
- Handelaar in zaken van grote waarde
- Incassobureau
- Levensverzekeraar of bemiddelaar
- Makelaar
- Notaris
- Pandhuis | compra y venta
- Trustkantoor

Bovenstaande lijst is niet limitatief.

Witwassen

Het (doen) verrichten van handelingen, waardoor een voor de wet verzwegen vermogensaanwas ogenschijnlijk een legale oorsprong krijgt. Het doel van witwassen is het versluieren van de herkomst van het geld.

Over het algemeen wordt bij witwassen een drietal fases onderkend:

1. Plaatsing/inbreng: het vermogensvoordeel wordt (meestal onder de vorm van contant geld) voor het eerst in het financiële circuit gebracht.
2. Versluiering/circulatie: een opeenvolging van soms complexe financiële transacties met als doel de oorsprong van het vermogen te verhullen.
3. Integratie/investering: het vermogen wordt in de bovenwereld geïnvesteerd, bijvoorbeeld door de aankoop van een auto, boot of andere goederen.

Terrorisme

Onder terrorisme wordt verstaan het nastreven van doelen dan wel het verrichten van handelingen die ertoe strekken om de bevolking of een deel van de bevolking van een land ernstige vrees aan te jagen, dan wel een overheid of internationale organisatie wederrechtelijk te dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden, dan wel de fundamentele politieke, constitutionele, economische of sociale structuren van een land of een internationale organisatie ernstig te ontwrichten of te vernietigen. Doorgaans vindt dit plaats door (dreiging met) tegen mensenlevens gericht geweld.

Het financieren van terrorisme

Het financieren van terrorisme (ook wel terrorismefinanciering) is een verzamelnaam voor verschillende verschijnselen, die uiteindelijk tot doel hebben om terroristische activiteiten in materiële zin mogelijk te maken. Het gaat om het verkrijgen, verschaffen, verplaatsen en aanwenden van geld of andere waardevolle en in geld om te zetten middelen, door personen die zelf terroristische activiteiten ontplooiën of door hen die dit ondersteunen.

Proliferatie financiering

Proliferatie omvat de ontwikkeling en productie van massavernietigingswapens en overbrengingsmiddelen en de verwerving van materialen, technologie en wetenschappelijke kennis om deze wapens te ontwikkelen. Proliferatie financiering heeft betrekking op de aankoop, verkoop en/of doorvoer van materialen die nodig zijn voor het produceren van massavernietigingswapens.

Ongebruikelijke transactie

Het ongebruikelijke karakter van een transactie wordt bepaald aan de hand van indicatoren. Indicatoren beschrijven in welke situatie er mogelijk sprake is van witwassen en/of het financieren van terrorisme. Een transactie dient gemeld te worden zodra deze als ongebruikelijk kan worden aangeduid.

Indicatoren

Indicatoren beschrijven in welke situatie er mogelijk sprake zou kunnen zijn van witwassen en/of het financieren van terrorisme. De indicatoren zijn verdeeld in objectieve indicatoren en subjectieve indicatoren. Voor alle financiële en aangewezen niet- financiële dienstverleners gelden dezelfde indicatoren, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven.

Objectieve indicator

Objectieve indicatoren beschrijven bepaalde concrete situaties waarin de indicator van toepassing is zoals een match met een (sanctie)lijst of een transactie boven een specifiek grensbedrag. Voor het melden van een transactie onder een objectieve indicator is het niet vereist dat de dienstverlener een vermoeden van witwassen of het financieren van terrorisme heeft.

Subjectieve indicator

De subjectieve indicator is van toepassing indien de dienstverlener oordeelt dat er mogelijk sprake zou kunnen zijn van witwassen of het financieren van terrorisme. De dienstverlener neemt hierbij de feitelijke omstandigheden van de transactie in overweging om te beoordelen of deze gemeld dient te worden.

Verdachte transactie

Het Meldpunt vervult een bufferfunctie tussen enerzijds de dienstverleners en anderzijds politie/ opsporingsdiensten en justitie. Deze bufferfunctie draagt bij aan zowel de privacybescherming van de cliënt van de dienstverlener als aan het opsporingsbelang. Een ongebruikelijke transactie kan op drie manieren verdacht worden verklaard:

- Door eigen onderzoek van het Meldpunt op basis van informatie uit verschillende registers;
- Door informatie uit een lopend opsporingsonderzoek te matchen met ongebruikelijke transacties;
- Door informatie vanuit een bevraging van een FIU in het buitenland.

Enkel verdachte transacties worden doorgemeld aan politie/opsporingsdiensten en justitie.

Doormelding

Het dossier waarmee het Meldpunt ongebruikelijke transacties, die na onderzoek en analyse door het Meldpunt als verdachte transacties zijn aangemerkt, doormeldt aan politie en justitie.

Casuïstiek

Situaties uit de praktijk waarbij er mogelijk sprake was van witwassen en/of het financieren van terrorisme en die nader door het Meldpunt of een daarmee vergelijkbare instantie uit het buitenland zijn onderzocht en geanalyseerd, en/of aan politie of justitie zijn gemeld. Dit kunnen ook geanonimiseerde zaken zijn.

Red flags

Algemene voorbeelden van situaties (niet limitatief), die aanleiding kunnen geven om verder te bekijken of de voorgedane situatie mogelijk iets te maken zou kunnen hebben met witwassen en/ of het financieren van terrorisme. Als de dienstverlener het vermoeden heeft dat er mogelijk sprake kan zijn van witwassen of het financieren van terrorisme, dient hiervan melding te worden gemaakt bij het Meldpunt.

Typologieën

Een typologie is een systematische classificatie van een aantal witwas- en terrorisme financieringshandelingen die zijn uitgevoerd door gebruik te maken van vergelijkbare¹ methoden en technieken.

¹ Naar aard en soort vergelijkbaar bv. het gebruik van (verschillende) verpakkingsmaterialen voor het verhullen van drugs.

IV Organisatieprofiel

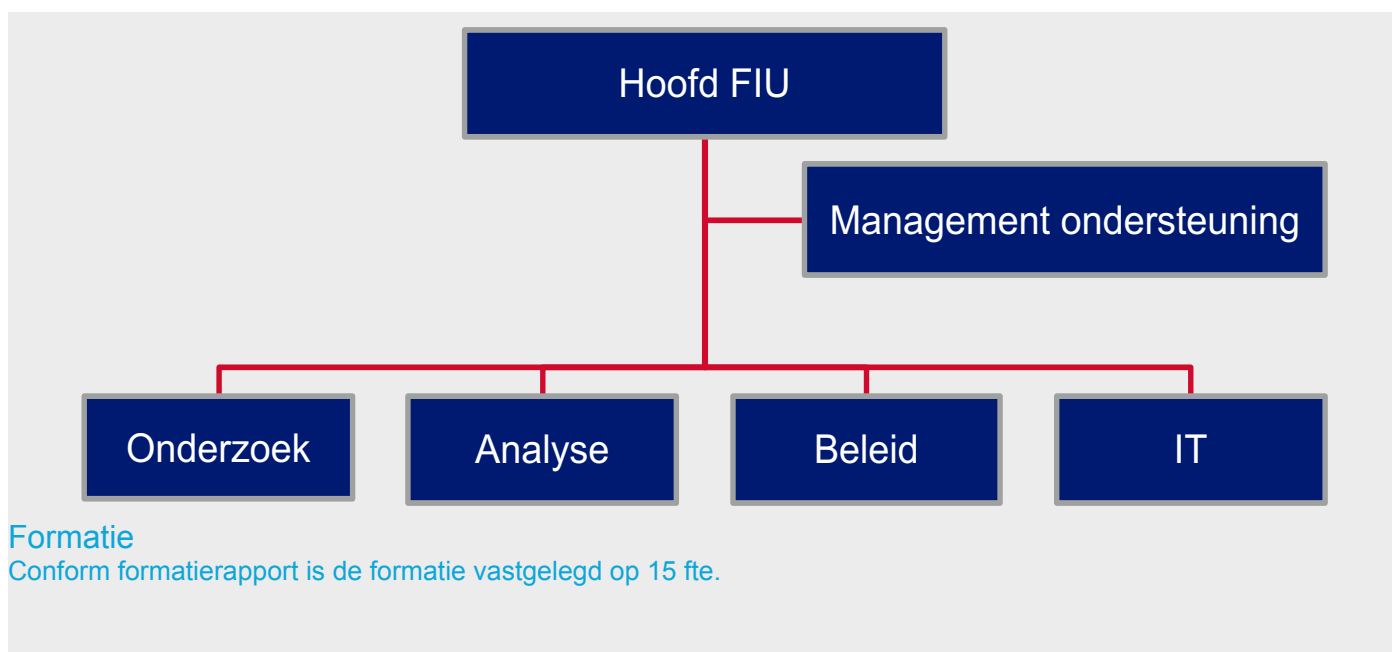
Het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT) is opgericht in 1996. Het Meldpunt is een zelfstandig en onafhankelijk overheidsorgaan en ressorteert onder de Minister belast met Financiën. Het Meldpunt heeft een administratieve functie.

Taak

De primaire taak van het Meldpunt is om gegevens die het verkrijgt te verzamelen, registreren, bewerken en analyseren, om te bezien of deze gegevens van belang kunnen zijn voor het voorkomen en opsporen van misdrijven; in het bijzonder witwassen en het financieren van terrorisme.

Doelstelling

Het Meldpunt levert vanuit haar wettelijke verantwoordelijkheid een wezenlijke bijdrage aan het waarborgen van de integriteit van de (inter)nationale financiële sector, aan het vertrouwen van het publiek in de ondernemingen en instellingen die de financiële dienstverlening verzorgen en aan de (inter)nationale veiligheid.

Formatie

Conform formatierapport is de formatie vastgelegd op 15 fte.

V Taken en bevoegdheden

Het Meldpunt heeft een wezenlijke rol in het AML/CFT operationele netwerk en streeft ernaar om zijn ketenpartners bij te staan met relevante informatie. In deze beschrijving zijn in hoofdlijnen de taken en bevoegdheden van het Meldpunt uiteengezet, die nodig zijn voor het realiseren van deze rol. Deze taken en bevoegdheden zijn wettelijk vastgelegd in hoofdstuk 3 van de LWTF.

Ontvangen van meldingen

Het Meldpunt ontvangt meldingen van ongebruikelijke transacties van de bij wet vastgestelde dienstverleners. Het karakter van een ongebruikelijke transactie is beschreven in indicatoren, die eveneens bij wet zijn vastgesteld.

Analyseren

De gegevens uit de meldingen worden door het Meldpunt opgeslagen. Door toevoeging van informatie worden deze gegevens verrijkt. Deze verrijking geschiedt door operationele en strategische analyse.

Doormelden

De geanalyseerde informatie wordt op verzoek of uit eigen beweging doorgemeld aan instanties en ambtenaren die met de opsporing en vervolging van misdrijven belast zijn.

Raadplegen

Het Meldpunt is bevoegd alle gesloten en open registers en bronnen te raadplegen van instanties en de ambtenaren die met de uitvoering van regelgeving, toezicht of met de opsporing en vervolging van strafbare feiten zijn belast.

Nader bevragen

Nadere gegevens en inlichtingen kunnen door het Meldpunt worden opgevraagd bij dienstverleners.

Gegevensuitwisseling met andere meldpunten

Het Meldpunt wisselt gegevens uit met andere meldpunten (in het buitenland; ook wel FIUs genoemd). Dit kan op grond van een verzoek of uit eigen beweging.

VI Meldprocedure

Meldplicht

Op basis van artikel 1 LWTF zijn diverse financiële en niet-financiële dienstverleners bij wet verplicht om een ongebruikelijke transactie te melden bij het Meldpunt die (mogelijk) te maken heeft met witwassen en/of het financieren van terrorisme. Het Meldpunt onderscheidt de volgende meldplichtige dienstverleners:

- Accountant
- Advocaten en juridische adviseur
- Administratiekantoor
- Bank
- Belastingadviseur
- Beleggingsinstelling
- Casino's en Internetcasino
- Factoringbedrijf
- Geldtransactiebedrijf
- Handelaar in zaken van grote waarde
- Incassobureau
- Levensverzekeraar of bemiddelaar
- Makelaar
- Notaris
- Pandhuis | compra y venta
- Trustkantoor

Bovenstaande lijst is niet limitatief. Een dienstverlener is (tevens) meldplichtig indien deze één of meer van de onderstaande diensten verricht.

Financiële dienstverleners

- het aannemen van deposito's en andere opvorderbare gelden van het publiek;
- het verstrekken van leningen;
- financial leasing, met uitzondering van consumentgerelateerde leasing;
- het overmaken of doen overmaken van gelden of geldswaarden;
- het uitgeven en beheren van betaalmiddelen anders dan geld, waaronder in ieder geval wordt verstaan creditcards, debitcards, cheques, traveller's cheques, bank- en postwissels en elektronisch geld;
- het verstrekken van financiële garanties en toezeggingen;
- het handelen in geldmarktinstrumenten, buitenlandse valuta, aandelen, valuta-, rente- en indexinstrumenten, overdraagbare effecten en termijnmarktinstrumenten;
- het deelnemen in de uitgifte van effecten en het verlenen in dat verband van financiële diensten;
- het beheren van individuele en collectieve beleggingsportefeuilles;
- het in bewaring nemen en administreren van contante of liquide effecten;
- het anderszins investeren, administreren of beheren van fondsen of gelden ten behoeve van derden;
- het sluiten, afkopen en uitkeren, alsmede het verlenen van bemiddeling bij het sluiten, afkopen en uitkeren van een levensverzekeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 1 van de Landsverordening toezicht verzekeringsbedrijf (AB 2000 no. 82), en van andere beleggingsgerelateerde verzekeringsproducten;
- het wisselen van geld en buitenlandse valuta.

Niet financiële dienstverleners

- een natuurlijke persoon, rechtspersoon, vennootschap of maatschap die als advocaat, notaris, kandidaat-notaris, belastingadviseur of in de uitoefening van een vergelijkbaar juridisch beroep of bedrijf optreedt;
- een natuurlijke persoon, rechtspersoon, vennootschap of maatschap die als externe registeraccountant, externe accountants-administratieconsulent of een daarmee vergelijkbare beroepsbeoefenaar optreedt;
- een natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die beroeps- of bedrijfsmatig handelt in of bemiddelt bij het aan- en verkopen van onroerende zaken, voertuigen, schepen, luchtvaartuigen, kunstvoorwerpen, antiquiteiten, en de rechten waaraan deze zaken zijn onderworpen;
- een natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die beroeps- of bedrijfsmatig handelt in edele metalen, edelstenen en juwelen; • een casino als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Landsverordening hazardspelen (AB1990 no. GT 44), alsmede een internetcasino;
- een trustkantoor als bedoeld in artikel 1 van de Landsverordening toezicht trustkantoren (AB 2009 no. 13).

Registratie

Indien u een dienst verricht zoals opgenomen in artikel 1 LWTF dient u zich online te registreren bij het Meldpunt. U registreert uzelf via het registratieformulier op de website: www.fiu-aruba.com. Na controle en verwerking van uw gegevens zal uw account worden geactiveerd. U ontvangt hiervan per mail een bevestiging. Na activatie van uw account kunt u door middel van uw persoonlijke gebruikersnaam en wachtwoord inloggen op het meldportaal (MOTWEB).

Indicatoren

Een transactie is 'ongebruikelijk' wanneer deze voldoet aan één of meerdere indicatoren. Indicatoren beschrijven in welke situatie er mogelijk sprake zou kunnen zijn van witwassen en/ of het financieren van terrorisme. Een transactie dient gemeld te worden zodra deze als ongebruikelijk kan worden aangemerkt. Voor alle dienstverleners gelden dezelfde indicatoren, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven in de beschrijving bij de indicator. Een overzicht van de indicatoren is opgenomen in bijlage VI.

Onverwijld melden

Alle ongebruikelijke transacties moeten onverwijld worden gemeld maar in ieder geval binnen 5 dagen nadat het ongebruikelijke karakter van de transactie is vastgesteld. Melding is verplicht wanneer sprake is van een voorgenomen of een uitgevoerde transactie bij het verlenen van een dienst in de zin van de LWTF.

Buffer

Alle meldingen van ongebruikelijke transacties worden opgenomen in een zwaarbeveiligde database; ook wel 'de buffer' genoemd. Aangezien een ongebruikelijke transactie niet per definitie een verdachte transactie is, worden meldingen van ongebruikelijke transacties zeer vertrouwelijk behandeld. Enkel gescreende en door het hoofd van het Meldpunt geautoriseerde medewerkers hebben toegang tot deze afgeschermd database. Het vertrouwelijk omgaan met ongebruikelijke transactie informatie is een voorwaarde om samen te werken met dienstverleners en buitenlandse FIU's.

Ontvangstbevestiging

Na verwerking van een melding van een ongebruikelijke transactie door het Meldpunt wordt een digitale ontvangstbevestiging verzonden (wettelijke vrijwaring).

• Strafrechtelijke vrijwaring

Op basis van artikel 29 LWTF verkrijgen melders een wettelijke vrijwaring als zij een ongebruikelijke transactie melden. Op deze wijze kunnen ongebruikelijke transacties worden gemeld zonder dat melders daar strafrechtelijk op kunnen worden aangesproken. De vrijwaring heeft alleen rechtskracht wanneer de melding te goeder trouw en rechtmatig heeft plaatsgevonden. De wetgever heeft bewust gekozen tot het opnemen van deze vrijwaringclausule om melders te beschermen, indien zij melding doen van verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transacties van cliënten.

- *Civielrechtelijke vrijwaring*

Diegene die beroeps- of bedrijfsmatig een dienst verleent, en een verrichte of voorgenomen transactie heeft gemeld aan het Meldpunt zou door een cliënt civielrechtelijk kunnen worden aangesproken uit wanprestatie of onrechtmatige daad. Echter op basis van artikel 30 LWTF is een dienstverlener niet aansprakelijk voor eventuele schade die voortvloeit uit een melding. Er is wel een voorbehoud ingebouwd. Indien aannemelijk gemaakt wordt, dat gelet op de feiten en omstandigheden van het geval, in redelijkheid, niet tot een melding had mogen worden overgegaan.

Van ongebruikelijk naar verdacht

Onder verantwoordelijkheid van het hoofd van het Meldpunt kan een ongebruikelijke transactie verdacht worden verklaard. Dit kan op vier manieren:

1. Door ongebruikelijke transactie-informatie te matchen met gesloten of openbare registers of bronnen.
2. Na eigen onderzoek verricht door het Meldpunt wordt de ongebruikelijke transactie veredeld en relevant geacht voor de opsporing.
3. Door een verzoek van de Officier van Justitie belast met witwassen, aan het hoofd van het Meldpunt om opsporingsinformatie uit een lopend onderzoek te matchen met ongebruikelijke transactie informatie.
4. Naar aanleiding van een bevraging van een FIU in het buitenland.

Terugkoppeling

Het Meldpunt stuurt een zogenaamd doormeldbericht aan de dienstverlener als een melding aan politie en justitie is doorgegeven.

Bewaartermijnen

Meldingen van ongebruikelijke transacties worden voor een periode van 12 jaar in een afgeschermd database bewaard. Na de periode van 12 jaar worden alle meldingen uit de database verwijderd. De bewaartermijn voor verdachte transacties is gesteld op 12 jaar na datum doormelding.

Meldprocedure

Voor informatie over de volledige meldprocedure verwijzen wij u naar:

www.fiu-aruba.com/meldplicht/meldprocedure

VII Indicatorenlijst

Code	Objectieve Indicatoren
130101	Een transactie die aan politie of justitie is gemeld
130102	Een transactie verricht door of ten behoeve van een natuurlijk persoon, rechtspersoon, groep of entiteit, die zijn gevestigd in landen of gebieden en die zijn vermeld op een krachtens de Sanctieverordening 2006 (AB 2007 no. 24) vastgestelde lijst, of die voorkomen op door het Hoofd aangewezen lijsten
130103	Een girale transactie ter waarde van Afl. 500.000,- of meer
130104	Een contante transactie ter waarde van Afl. 25.000,- of meer
130105	Een contante transactie ter waarde van Afl. 5.000,- of meer (indicator is enkel van toepassing op casino's)
Code	Subjectieve Indicatoren
130201	Een transactie waarbij aanleiding is om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen
130202	Een transactie waarbij aanleiding is om te veronderstellen dat deze verband kan houden met terrorisme financiering

VIII Internationale samenwerking

Egmont Group

De Egmont Group is een internationaal samenwerkingsverband opgericht in 1995 om het uitwisselen van gegevens tussen FIU's te bevorderen. Daarnaast richt de Egmont Group zich op het versterken van Meldpunten door het verspreiden van informatie en het faciliteren van trainingen over (data)beveiliging, (strategische) analyses, methoden en technieken van witwassen en financieren van terrorisme en internationale ontwikkelingen op het gebied van AML/CFT weten regelgeving.

FATF

De Financial Action Task Force (FATF) is een intergouvernementele organisatie die is opgericht in 1989 door de G-7. De FATF streeft ernaar om het internationale financiële stelsel te beschermen tegen witwassen en het financieren van terrorisme. De FATF heeft 40 'Recommendations' geformuleerd die landen voorschrijven welke (preventieve) maatregelen zij dienen te nemen om witwassen en het financieren van terrorisme te voorkomen en te bestrijden. De FATF ziet toe op de naleving van deze aanbevelingen middels periodieke evaluaties. De aanbevelingen worden met enige regelmaat herzien. De laatste herziening heeft in 2012 plaatsgevonden. De FATF verricht daarnaast internationaal onderzoek naar nieuwe risico's, trends en methoden en technieken op het gebied van witwassen en het financieren van terrorisme.

CFATF

De Caribbean Financial Action Task Force (CFATF) is een regionale zusterorganisatie van de FATF. In de CFATF zijn diverse landen uit het Caribisch gebied vertegenwoordigd.

FIU.NET

FIU.NET is een geavanceerd en gedecentraliseerd computernetwerk dat de Koninkrijksmeldpunten ondersteunt bij het uitwisselen van informatie en het uitvoeren van analyses. Het FIU.NET maakt geen gebruik van een centrale database waarin informatie wordt opgeslagen. FIU's wisselen enkel onderling informatie uit. Gegevens worden versleuteld verzonden en veilig opgeslagen in de database van de FIU's die betrokken zijn bij de uitwisseling. Naast het beveiligd uitwisselen van informatie tussen FIU's biedt het FIU.NET tevens mogelijkheden om gedeelde analyses uit te voeren en om verborgen criminele vermogens te detecteren. Dit is mogelijk door het (anoniem) matchen van transactie- en/of subjectgegevens.

Buitenlandse FIU's

Het Meldpunt werkt intensief samen met een groot aantal buitenlandse FIUs. Het Meldpunt investeert bewust in het verkennen van nieuwe samenwerkingsmogelijkheden met andere FIUs zodat gemeenschappelijk kan worden opgetrokken in de strijd tegen witwassen en het financieren van terrorisme. Daarnaast is het streven om bestaande samenwerkingsverbanden met andere meldpunten te versterken en te verdiepen.

IX Nationale samenwerking

Het Meldpunt werkt op nationaal gebied samen met:

- Ministerie belast met Financiën
- Ministerie van Justitie
- Begeleidingscommissie
- Dienstverleners
- Openbaar Ministerie (OM)
- Korps Politie Aruba (KPA)
- Recherche Samenwerkingsteam (RST)
- Veiligheidsdienst Aruba (VDA)
- Belastingdienst (FIOT)
- Douane
- Centrale Bank van Aruba (CBA)
- Houders van relevante openbare en gesloten registers/ informatiebronnen
- Fondo Desaroyo Aruba (FDA)
- Financiële Opsporingspartners
- AML/CFT Stuurgroep overleg

X Samenwerking binnen het Koninkrijk der Nederlanden

De internationale strijd tegen witwassen en het financieren van terrorisme heeft baat bij een sterke en effectieve gezamenlijke aanpak binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Een nauwe samenwerking tussen de meldpunten van Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en Nederland is daarbij van bijzonder belang. Het wederzijds uitwisselen van kennis, ervaring, informatie en intelligence maakt het mogelijk om criminele samenwerkingsverbanden, die opereren vanuit het Koninkrijk der Nederlanden, gedetailleerd in kaart te brengen.

XI Strafbearstelling

Per 15 februari 2014 is het nieuwe Wetboek van Strafrecht (AB 2012 no. 24) van kracht gegaan door middel van het landsbesluit inwerkingtreding (AB 2014 no. 12). Ten aanzien van de strafbaarstellingen voor witwassen en terrorisme-financiering heeft de inwerkingtreding geen wezenlijke veranderingen met zich mee gebracht.

Hierna volgen de strafbepalingen zoals die gelden vanaf voormelde datum:

Witwassen

Artikel 2:404

1. Als schuldig aan witwassen wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie:

- a. Hij die van een voorwerp de werkelijke aard, de herkomst, de vindplaats, de vervreemding of de verplaatsing verbergt of verhuult, dan wel verbergt of verhuult wie de rechthebbende op een voorwerp is of het voorhanden heeft, terwijl hij weet of begrijpt dat het voorwerp, onmiddellijk of middellijk, afkomstig is uit enig misdrijf;
- b. Hij die een voorwerp verwerft, voorhanden heeft, overdraagt of omzet of van een voorwerp gebruik maakt, terwijl hij weet of begrijpt dat het voorwerp, onmiddellijk of middellijk, afkomstig is uit enig misdrijf.

2. Onder voorwerpen worden verstaan alle zaken en alle vermogensrechten.

Artikel 2:405

Hij die van het plegen van witwassen een gewoonte maakt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Artikel 2:406

1. Als schuldig aan schuldwitwassen wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie:

- a. Hij die van een voorwerp de werkelijke aard, de herkomst, de vindplaats, de vervreemding of de verplaatsing verbergt of verhuult, dan wel verbergt of verhuult wie de rechthebbende op een voorwerp is of het voorhanden heeft, terwijl hij redelijkerwijs moet vermoeden dat het voorwerp, onmiddellijk of middellijk, afkomstig is uit enig misdrijf;
- b. Hij die een voorwerp verwerft, voorhanden heeft, overdraagt of omzet of van een voorwerp gebruik maakt, terwijl hij redelijkerwijs moet vermoeden dat het voorwerp, onmiddellijk of middellijk, afkomstig is uit enig misdrijf.

2. Onder voorwerpen worden verstaan alle zaken en alle vermogensrechten.

Artikel 2:407

Bij veroordeling wegens een van de in deze titel omschreven misdrijven, kan de ontzetting van de in artikel 1:64, eerste lid, onderdelen a en b, vermelde rechten worden uitgesproken.

Terrorismefinanciering

Artikel 2:55

1. Als schuldig aan terrorismefinanciering wordt met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie gestraft degene die opzettelijk:

- a. Voor zich of voor een ander middellijk of onmiddellijk fondsen vergaart voor het plegen van een terroristisch misdrijf of voor de ondersteuning van personen of organisaties die terroristische misdrijven plegen of beogen te plegen, dan wel voor het plegen van een misdrijf ter voorbereiding of vergemakkelijking van een terroristisch misdrijf;
- b. Voor zich of voor een ander middellijk of onmiddellijk fondsen vergaart in de wetenschap dat deze fondsen geheel of gedeeltelijk gebruikt zullen worden voor het plegen van een terroristisch misdrijf, of voor de ondersteuning van personen of organisaties die terroristische misdrijven plegen of beogen te plegen, dan wel voor het plegen van een misdrijf ter voorbereiding of vergemakkelijking van een terroristisch misdrijf;
- c. Aan een ander middellijk of onmiddellijk fondsen verstrekt of ter beschikking stelt voor het plegen van een terroristisch misdrijf of voor de ondersteuning van personen of organisaties die terroristische misdrijven plegen of beogen te plegen, dan wel voor het plegen van een misdrijf ter voorbereiding of vergemakkelijking van een terroristisch misdrijf;
- d. Aan een ander middellijk of onmiddellijk fondsen verstrekt of ter beschikking stelt in de wetenschap dat deze fondsen geheel of gedeeltelijk gebruikt zullen worden voor het plegen van een terroristisch misdrijf of voor de ondersteuning van personen of organisaties die terroristische misdrijven plegen of beogen te plegen, dan wel voor het plegen van een misdrijf ter voorbereiding of vergemakkelijking van een terroristisch misdrijf.

2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder een ander verstaan natuurlijke personen, rechtspersonen, groepen van natuurlijke personen of rechtspersonen, en organisaties; onder fondsen wordt verstaan geld, alsmede alle zaken en alle vermogensrechten, hoe dan ook verkregen, en de bescheiden en gegevensdragers, in welke vorm of hoedanigheid dan ook, waaruit de eigendom of gerechtigdheid ten aanzien van het geld, de zaken of vermogensrechten blijken, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, bankkredieten, travellers cheques, bankcheques, postwissels, aandelen, waardepapieren, obligaties, wissels en kredietbrieven.

Ook op Aruba zien wij steeds meer werkgevers die ook met de inrichting van hun fysieke werkomgeving het verschil willen maken voor hun personeel. FIU-Aruba wenst ook om een leuke werkomgeving voor haar medewerkers te creëren die energie gevend en inspirerend is zodat eenieder zich gelukkig, productief en creatief kan voelen. Op een aantal muren van de FIU staan derhalve een aantal kunstwerken afgebeeld met inspirerende quotes. Een aantal hiervan ziet u in deze jaarverslagbundel afgebeeld.

Verschillende onderzoeken hebben gewezen naar de positieve effecten van 'kunstwerk' op de menselijke ontwikkeling ten aanzien van het leren en het begrijpen van moeilijke concepten, omdat het toegang heeft tot verschillende delen van het menselijk brein.

Kunst kan een mens helpen om de wereld te begrijpen en is een essentieel onderdeel van ons cultuur omdat het een dieper begrip geeft van emoties, ons zelfbewustzijn vergroot en ons in staat stelt om open te staan voor nieuwe ideeën en ervaringen.

De inspanningen van de FIU worden gedreven door haar kernwaarden en visie voor de organisatie. Deze waren ook de bron voor de inspiratie om een aantal kunstwerken te kiezen om een 'happy workplace' voor alle medewerkers en bezoekers van de FIU te creëren.

—
If you want to go fast,
GO ALONE.
If you want to go far,
GO TOGETHER.
—

-Quote by author Andrew Whitby

Copyright © 2022 Financial Intelligence Unit of Aruba

Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen, alsmede behoudens voorzover in deze uitgave nadrukkelijk anders is aangegeven, mag niets uit dit jaarverslag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties. Dit jaarverslag is met de grootste zorgvuldigheid samengesteld. Het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties aanvaardt echter op geen enkele wijze aansprakelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de geboden informatie.

Financial Intelligence Unit of Aruba

P.O. Box 462

Oranjestad, Aruba

Tel: (297) 583-3115

www.fiu-aruba.aw

